

კანონთა და განკარგულებათა კრებული

ამიერკავკასიის სოციალისტური ფედერაციული საბჭოთა რესპუბლიკის
მუშათა და გლეხთა მთავრობისა.

1930 წლის სექტემბრის 15.	№ 17 განყოფილება პირველი	ა/კსფსრ სახალ. კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართვე- ლობის მიერ გამოცემული.
-----------------------------	------------------------------------	---

შ ი ნ ა ა რ ს ი:

დადგენილებანი ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოში.

- მუხ. 182. 1930/31 წელს ბამბის მოკრეფის კამპანიის ჩატარების შესახებ.
- „ 183. 1930/31 წლისათვის წყლის გამოსაღების შესახებ.
- „ 184. ა/კსფსრ მებამბეთების განვითარების 1930/31 წლის საკონტროლო ციფრების შესახებ.
- „ 185. „ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული შრომის ბაზრის საბჭოს დე-
ბუღების“ მე-2 მუხლის დამატების შესახებ.
- „ 186. იმ მებამბეთთა შესახებ, რომელთაც ბოროტი განზრახვით არ დათესეს ბამბა, იმ მე-
ბამბეთა შესახებ, რომელთაც არ შეასრულეს საკონტრაქტაციო ვალდებულებანი და
იმ მებამბეთა დაპრემირების შესახებ, რომელთაც შეასრულეს საკონტრაქტაციო ვალ-
დებულებანი.

დადგენილებანი ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოში.

№ 276.

182. 1930-31 წელს ბამბის მოკრეფის კამპანიის ჩატარების შე- სახებ.

რადგანაც უაღრესი მნიშვნელობა აქვს ბამბის მოკრეფის კამპანიას, მისი მოსავლის სისავსით აღებას და მრეწველობისათვის ბამბის ბოჭკოს თავის დროზე ჩაბარებას, ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო, — იღებს — რა მხედველობაში წარ-
სული წლის ნაკლთ, რამაც თავი იჩინა მოსავლის რეალიზაციის დროს, — აღგენს:

1. წინადადება მიეცეს:

ა) სამებამბეო კოოპერაციას — 10 დღის ვადაზე წარუდგინოს ა/კსფსრ შრო-
მის სახალხო კომისარიატს დაწვრილებითი განცხადება (ბამბის რაიონებისა, ფაქ-

ტიერ გადაყვანათა რაოდენობისა და ვადების აღნიშვნით) იმ მუშა-ხელის რაოდენობის შესახებ, რაც საჭიროა ნედლი ბამბის მოკრეფის დროს მოსალოდნელი დეფიციტის დასაფარავად;

ბ) ა/კსტსრ შრომის სახალხო კომისარიატს—ერთა კვირის ვადაზე შეუთანხმდეს ხელშეკრულობის სახით სამებაბმეო კოოპერაციას მინდვრის მუშაობის მკოდნე საჭირო რაოდენობის მუშა-ძალის მიშველბების თაობაზე და უზრუნველჰყოს ამ მუშა-ძალის თავის დროზე წარგზავნა;

გ) ა/კ. შრომის სახალხო კომისარიატს—მოაწყოს სოფლად, იქ, სადაც მოიპოვება ზედმეტი მუშა-ძალა, მოძრავი პუნქტები მუშების შესაკრებად და გაქირვებულ რაიონებში გასაგზავნად.

2. წინადადება მიეცეს ა/კსტსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს, მთავარი სამებაბმეო კომიტეტის რწმუნებულს, ა/კსტსრ შრომის სახალხო კომისარიატს და სამებაბმეო კოოპერაციას მიიღონ ღონისძიებანი თვით საბამბე მეურნეობათა მუშა-ძალის შინაგანი რესურსების ორგანიზაციისა და მიქსიმალურად გამოყენებისათვის.

3. საგლეხო მინდვრებზე ნედლი ბამბის მოკრეფის მიზნით სამებაბმეო რაიონების მუშა-ძალით უზრუნველყოფასთან ერთად—საჭიროდ იქნეს ცნობილი, რათა მუშა-ძალით უზრუნველყოფილ იქნენ აგრეთვე საბჭოთა საბამბე მეურნეობანი (მოსაკრეფად) და ბამბა-საწმენდი ქარხნები (ქარხანაში სამუშაოდ). ამის გამო წინადადება მიეცეს მთავარი სამებაბმეო კომიტეტის რწმუნებულს—შეუდგეს საჭირო რაოდენობის მუშათა მოგროვებას; ამასთანავე დაევალოს ა/კსტსრ შრომის სახალხო კომისარიატს თავის დროზე უზრუნველჰყოს მთავარი სამებაბმეო კომიტეტის რწმუნებული მუშა-ძალის დანაკლისი ნაწილით, რაზედაც დაუდვას მას ხელშეკრულობა.

4. წინადადება მიეცეს ა/კ. შრომის სახალხო კომისარიატს; ა/კ. რკინის გზების ღირქეციას, ა/კ. რკინის გზათა მშენებლობის სამმართველოს და კასპის ზღვის ნაოსნობის სამმართველოს—მიიღონ ღონისძიებანი და დააწესონ შეღავათიანი ტარიფები (არა უმცირეს ნამდვილი ღირებულობის 50%-ის მონაკლებისა) მუშათა გადაყვანისათვის მათი მოგროვების ადგილიდან სამუშაო ადგილამდე და წინაუქმოდ.

5. დაევალოს მთავარ სამებაბმეო კომიტეტის რწმუნებულს ა/კსტსრ-ში გადასდოს საჭირო სახსარი მუშების გადასაყვანად სხვადასხვა ადგილიდან რკინის გზისა თუ წყალსავალი გზის დანიშნულების სადგურამდე.

ა/კ. შრომის სახალხო კომისარიატმა, მთავარი სამებაბმეო კომიტეტის რწმუნებულმა და ა/კ. სასოფლო-სამეურნეო ამხანაგობათა კავშირმა ხუთი დღის განმავლობაში უნდა გამოარკვიონ იმ მუშათა რაოდენობა, რომელნიც უნდა გაიგზავნონ სხვადასხვა ადგილებიდან და ამისათვის საჭირო სახსარი.

6. ნედლი ბამბის კოოპერაციის შესყიდვის პუნქტებამდე და ამ პუნქტებიდან ბამბ-საწმენდ ქარხნებამდე დაუცადებელი და თავის დროზე გადაზიდვის წესის განხორციელება დაეკისროს სამებაბმეო კოოპერაციას ხელშეკრულობის პირობებზე მთავარი სამებაბმეო კომიტეტის რწმუნებულთან და ამ უკანასკნელის საერთო მეთვალყურეობით.

ამასთანავე, დაევალოს მთავარი სამეზამბეო კომიტეტის რწმუნებულს—გასკეს ავანსები გადაზიდვის სასყიდლის ანგარიშით ნედლი ბამბის ტრანსპორტირების ორგანიზაციისათვის, ხოლო ა/კ. ვაქრობის სახალხო კომისარიატმა 10 დღის განმავლობაში უნდა დააწესოს ტვირთის გადაზიდვის ანგარიშგასწორების ფასები, უკეთუ მთავარი სამეზამბეო კომიტეტის რწმუნებულსა და სამეზამბეო კოოპერაციის შორის შეთანხმება არ მოხდება.

7. ბამბის ტრანსპორტირების დასაჩქარებლად ფრაქტის ღირებულობის 30%-დე იმ გადამზიდველთ, რომელნიც მუშაობენ არტელობრივად ან ნაქრობრივ-ინდივიდუალურად ხელშეკრულობის საფუძველზე კოოპერაციასთან, მიეცეს ნატურად—ფურაჯით.

წინადადება მიეცეს ა/კ. ვაქრობის სახალხო კომისარიატს გამოარკვიოს, სამეზამბეო კოოპერაციასთან და მთავარი სამეზამბეო კომიტეტის რწმუნებულთან ერთად, ორი დეკადის ვადაზე, ზემოაღნიშნული ანგარიშის მიხედვით, საჭირო ფურაჯის რაოდენობა—როგორც მოცულობითი ფურაჯისა, ისე მარცვლეული ფურაჯისა—შესყიდვის კაპანიის პერიოდისათვის. ამ მიზნით წინასწარვე დაბრონირებულ უნდა იქნეს 6.000 ტონნა ბამბის წყნონი და 10.000 ტონნა ჩენჩი. ა/კ. ვაქრობის სახალხო კომისარიატმა უნდა გამოწყოს მოცულობითი და მარცვლეული ფურაჯი ღირებულობით 90.000 მანეთამდე. ამავე დროს წინადადება მიეცეს სამეზამბეო კოოპერაციას მოაწყოს საბაზისო საწყობები გადაზიდველთათვის ფურაჯის მისაწოდებლად.

8. წინადადება მიეცეს სამეზამბეო კოოპერაციას—დაუყოვნებლივ შეუდგეს ტრანსპორტის მოწყობას; და ნედლი ბამბის გადასაზიდად საცესებით გამოიყენოს როგორც კოლექტიური მეურნეობებისა და მანქანა-ცხენიანი კოლონებისა, ისე ინდივიდუალურ საბამბე მეურნეობების საწვეი ძალა; აგრეთვე იხმაროს ღონისძიება, რათა გამოყენებულ იქნეს არასაბამბე რაიონების საგლეხო მეურნეობათა ზედმეტი საწვეი ძალა მითან სითანადო ხელშეკრულებების დადებით.

9. დაევალოს სამეზამბეო კოოპერაციას 1930 წ. ოქტომბრის 1-თვის შეამზადოს საბამბე რაიონებში სარემონტო სახელოსნოები და უზრუნველყოს ეს სახელოსნოები სითანადო გაწყობილობით და მასალით სატრანსპორტო საშუალებათა სარემონტოდ. ხოლო იმ საბამბე რაიონებში, სადაც სარემონტო სახელოსნოები არ მოიპოვება, მოაწყოს ეს სახელოსნოები არა უგვიანეს ოქტომბრის 1-სა.

ამავე დროს წინადადება მიეცეს მთავარი სამეზამბეო კომიტეტის რწმუნებულს მოავაროს ბამბა-საწმენდი ქარხნების სახელოსნოები ქაპანიდვის ტრანსპორტის შესაკეთებლად.

10. წინადადება მიეცეს ა/კ. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატსა და ა/კ. სახელმწიფო საგეგმო კომისიას (სამშენებლო სექტორის ხაზით) უზრუნველყონ აღნიშნული სახელოსნოების საჭიროებანი რკინით და ხე-ტყის მასალით; ხოლო სამეზამბეო კოოპერაციამ და მთავარი სამეზამბეო კომიტეტის რწმუნებულმა, არა უგვიანეს ა/წ. სექტემბრის 15-სა, წარადგინონ განცხადება ამ მასალების თაობაზე, რაოდენობისა და მიზიდვის ვადების აღნიშვნით.

11. რათა სატრანსპორტო დახმარება გაეწიოს ნაკლებად უზოუნველყოფილ კოლექტიურ მეურნეობებსა და ინდივიდუალურ ღარიბ მეურნეობებს, მიენდოს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალის რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—გამოსცენ ორი კვირის ვადაზე დადგენილება კულაკური მეურნეობების სატრანსპორტო საშუალებათა გამოყენების წესის შესახებ.

12. რათა ტრანსპორტი მაქსიმალურად იქნეს გამოყენებული და აგრეთვე გაიაფებულ იქნეს გადაზიდვა, წინადადება მიეცეს მთავარი სამებაშეო კომიტეტის რწმუნებულსა და სამებაშეო კოოპერაციას—ტრანსპორტის საუკუცევო რეისის დროს გამოყენებულ იქნეს იგი იმ ტვირთისათვის, რაც ბამბის მთესველთა მოსამარაგებლად იგზავნება.

13. მიენდოს აზერბაიჯანის სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და წინადადება მიეცეს კასპის ზღვის ნაოსნობის სამმართველოს—უზრუნველჰყონ, მთავარი სამებაშეო კომიტეტის რწმუნებულისა და სამებაშეო კოოპერაციის განცხადებებისამებრ, საჭირო რაოდენობის ტონნაჲ მდინარე მტკვარზე ბამბისა და სამებაშეო კამპანიასთან დაკავშირებული სხვა ტვირთის დაუტადებელი და თავის დროზე გადაზიდვისათვის.

14. წინადადება მიეცეს სსრკ-ის ტრანსპორტის სამმართველოს ამიერკავკასიის კონტორას, სამებაშეო კოოპერაციასთან და მთავარი სამებაშეო კომიტეტის რწმუნებულთან დადებული ხელშეკრულობისამებრ, გამოჰყოს და მოაწყოს ავტო-კოლონა სპეციალურად ნედლი ბამბისა და საბამბე ტვირთის ადამიანთა ტრაქტით და წინაუქმოდ გადასაზიდვად, ხოლო ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებულმა საშემოდგომო მიმოზიდვის თათბირმა განსაზღვროს გადაზიდვის ღირებულობა.

15. წინადადება მიეცეს ა/კ. რკინის გზების ღირქციას და ა/კ. რკინის გზათა მშენებლობის სამმართველოს უზრუნველჰყონ საჭირო რაოდენობის ვაგონების მიყენება ბამბისა და ბამბის მოკრეფის კამპანიისათვის საჭირო სხვა ტვირთის თავის დროზე გადასაზიდვად მთავარი სამებაშეო კომიტეტისა და სამებაშეო კოოპერაციის განცხადებების თანახმად.

16. დაევალოს ა/კ. გზატკეცილებისა, ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის მთავარ სამმართველოს ა/წ. ოქტომბრის 1-მდე მოიყვანოს სათანადო მდგომარეობაში ა/კსფსრ საბამბე რაიონებში მოქმედი გზატკეცილები, ყამირგზები, ხიდები და ბორნები, ხოლო პირველ რიგში—სალიან-მულანისა და ყარაბაღის რაიონებში.

17. ბამბის თავის დროზე სავსებით მოკრეფისა და სუიდვის პუნქტებში მიზიდვის ორგანიზაცია დაევალოს სამებაშეო კოოპერაციას და სასოფლო საბჭოებს. ამის ვაჲო წინადადება მიეცეს სამებაშეო კოოპერაციას იხმაროს ლონისძიება ბამბის მოსავლის თავის დროზე და სავსებით აღების უზრუნველსაყოფად, კერძოდ—მინდვრების სისტემატიურად დაველით და თავის წვერებზე საზოგადოებრივი ზედგავლენით.

იმ მეურნეობათა მიმართ, რომელნიც თავს აპირდებენ ბამბის მოკრეფას, სამებაშეო კოოპერაციამ უნდა მოაწყოს მოკრეფა ადგილობრივი აქტივისა და

ღარიბთა და მოჯამავირეთა და საშუალო გლეხთა მასების საქმეში ჩაბმით და საამისო ხარჯი მოაწეროს მოკრეფილი ნედლი ბამბის ღირებულობას.

რადგანაც წარსულ წლებში თვალსაჩინო რაოდენობის დაბალი ხარისხისა და ნაკირტნი ბამბა მოუკრეფელი რჩებოდა მიწდვრად,—მიენდოს მთავარი სამე-
ბამბეო კომიტეტის რწმუნებულსა და სამებამბეო კოოპერაციას შეიმუშაონ სა-
თანადო ინსტრუქცია, ხოლო სარაიონო აღმასრულებელმა კომიტეტებმა და სა-
სოფლო საბჭოებმა მოაწყონ მეთვალყურეობა და ბამბის მოკრეფის აღნუსხვა.

18. მიენდოს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს:

ა) დაევალონ სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებსა, სასოფლო საბ-
ჭოებსა და სამებამბეო კოოპერაციას, რათა მათ დაამყარონ სასწრაფოდ მეთ-
ვალყურეობა კულაკური მეურნეობების მიერ ნედლი ბამბის მოკრეფისა და ჩა-
ბარებისათვის და, უკეთუ გამოაშკარავებულ იქნება, რომ ვინმემ ბამბის მოკრე-
ფისა და ჩაბარებას და ავანსების დაფარვას თავი აარიდა,—სათანადო შემთხვე-
ვაში პასუხისგებაში მისცენ იგი სისხლის სამართლის წესით და გადაახდევინონ
მას ავანსი (უდავო წესით) და პირგაუტეხლობის ჯარიმა დადებული ხელშეკრუ-
ლობის თანახმად;

ბ) წინადადება მისცენ სასამართლო ორგანოებს, რათა ბოროტი განზრ-
ახვით მომქმედ მთესველთა და იმ პირთა საქმეები, რომელნიც არ ჩააბარებენ ბამ-
ბას, გადასწყვიტონ არა უფვიანეს ორი კვირისა საქმის მიღების დღიდან და ამ
საქმეებზე მოაწყონ ხოლმე საჩვენებელი პროცესები.

19. დაევალოს სამებამბეო კოოპერაციას ბამბის რეალიზაციის კამპანიის
დაწყებიდან და დაწყისო სადევადო აღნუსხვა სახელშეკრულობო ვალდებულო-
ბათა აღსრულებისა კოლექტიურ მეურნეობათა და კოოპერატიულ ამხანაგობათა
მიერ ცალ-ცალკე—სოციალური ჯგუფების ხაზით.

20. მიენდოს სამებამბეო კოოპერაციას მიიღოს ღონისძიება, რათა ბამბა
აღვილობრივ არა რჩებოდეს და რათა ბამბის მოსავლის აღების სასყიდელი
ბამბითვე არ იქნეს გაცემული, ხოლო საამისოდ შეფარდებულ არ უნდა იქნეს
ადმინისტრატიული ღონისძიება. ამავე დროს წინადადება მიეცეს მთავარი სა-
მებამბეო კომიტეტის რწმუნებულსა და ა/კ. სამომხმარებლო კოოპერატიულ
ამხანაგობათა კავშირს მოაწყონ ბამბის მთესველთა ქულა-ბამბით და ბამბის
ლინტერით მომარაგება.

21. მიენდოს ა/კ. მუშათა და გლეხთა ინსპექციას მოაწყოს სასწრაფო შე-
მოწმება იმისა, თუ რამდენად მომზადებულ არიან სამებამბეო კოოპერაცია, ბამ-
ბა-საწმენდი ქარხნები და სხვა ორგანიზაციები, რომელთაც კავშირი აქვთ ბამ-
ბის მოსავლის აღების კამპანიასთან.

22. დაწესებულ იქნეს და მიეცეს სახელმძღვანელოდ მთავარი სამებამბეო
კომიტეტის რწმუნებულს ა/კსფსრ-ში და სამებამბეო კოოპერაციას შემდეგი საო-
რიენტერო ასსორტიმენტი ნედლი ბამბისა 1930-31 წლის სეზონისათვის:

I ხარისხი გადარჩეული	1,0 ⁰ / ₀	მინუს	22,5 ⁰ / ₀
„ „ ნორჩალური	59,0 ⁰ / ₀	„მეფეუშოკ“-ი	8,0 ⁰ / ₀
„ „ დანავგიანებული	0,5 ⁰ / ₀	მე-II ხარისხი	5,0 ⁰ / ₀
		მე-III ხარისხი	4,0 ⁰ / ₀

23. დაწესებულ იქნეს—კოოპერაციის მიერ ბამბის მთესველებთან 1930 წ. მოსავლის ნედლი ბამბისათვის ანგარიშის გასასწორებლად შემდეგი ხარისხობობითი ფასები:

ა) ამერიკული თესლის ნედლი ბამბისათვის:

I ხარისხი ვადარჩეული	5 მან. 35 კაპ.	ფუთი ან 32,6 კაპ. კილოგრ.
" " ნორმალური	5 " 20 " " "	31,7 " "
" " დანაგვიან. }	4 " 90 " " "	29,9 " "
" " და მიწუს }		
"მეფეუმოკ"-ი	4 " 50 " " "	27,5 " "
მე-II ხარისხი	4 " 20 " " "	25,6 " "
მე-III ხარისხი	3 " 90 " " "	23,8 " "

24. სამებამბეო კოოპერაცია, მიიღებს-რა ბამბის მთესველთაგან ნედლ ბამბას ხარისხობით და ამა დადგენილების 23 მუხლში აღნიშნულ ფასად, მთლად მიღებულ ბამბას დახარისხებული სახით ჩააბარებს მთავარი სამებამბეო კომიტეტის რწმუნებულს ხუთ-ხუთ მანეთად ფუთს ან 30,5 კაპიკად კილოგრამს, შრომისა და თავდაცვის საბჭოს დადგენილების თანახმად, ყველა ხარისხის ნედლელულს ამერიკული თესლისას, ნაკირტნის გარდა.

სეზონის ბოლოს აკსფერ შედგენილობაში შემავალ თვითეულ რესპუბლიკაში ცალ-ცალკე გამოირკვევა სამებამბეო კოოპერაციის მიერ ბამბის მთესველთათვის ფაქტიურად გადახდილი საშუალო ფასი ერთ ფუთ ან კილოგრამ ნედლ ბამბაზე და აგრეთვე გამოირკვევა საერთო თანხა გადაუხდელი საშუალო ფასისა (ფუთზე ხუთი მან.), რაც (გადაუხდელი თანხა) მთლად ვადარიცხება სამებამბეო კოოპერაციის სათანადო რესპუბლიკის კავშირის სარეზერვო ფონდში. აღნიშნული ფონდიდან 1931 წელს ბამბის თესვის ორგანიზაციის პერიოდში მთესველთ მიეცემათ გადაუხდელი ნაწილი განსაზღვრული საშუალო ფასისა—5 მან. ფუთზე ან 30,5 კაპ. კილოგრამზე.

საშუალო ფასის გადაუხდელი ნაწილი მიეცემათ იმ ბამბის მთესველთ:

ა) რომელთაც შეასრულეს თავიანთი ვალდებულებანი ნედლი ბამბის ჩაბარების თაობაზე დადებული საკონტრაქტაციო ხელშეკრულებების თანახმად არა ნაკლებ, ვიდრე 95⁰/₁₀₀-ის რაოდენობით;

ბ) რომელთაც შეასრულეს თავიანთი ვალდებულებანი ნაკლები მასშტაბით სტიქიურ უბედურებათა გმომ, რაც დადასტურებულ უნდა იქნეს ხელშეკრულებებში აღნიშნული წესით.

სხვა რამეზე გამოყენება სარეზერვო ფონდისა არ შეიძლება.

25. დატოვებულ იქნეს ძალაში 1929-30 წლის სეზონში მომქმედი ყველა ხარისხის ნედლი ბამბის სტანდარტები.

წინადადება მიეცეს სამებამბეო კოოპერაციას იხელმძღვანელოს ნედლი ბამბის ის დახარისხება, რასაც აწარმოებს ბამბა-საწმენდ ქარხნებში მთავარი სამებამბეო კომიტეტის რწმუნებულის აპარატი.

26. რათა კონტროლი გაეწიოს ნედლეულის სათანადო დახარისხებას, რასაც აწარმოებს სამებამბეო კოოპერაცია მთესველთაგან ბამბის მიღების დროს, მიენდოს მთავარი სამებამბეო კომიტეტის რწმუნებულს მოაწეოს თვითეულ მომქ-

მედ ბამბა-საწმენდ ქარხანასთან შემმოწმებელი კომისია ადგილობრივი აღმასრულებელი კომიტეტისა, ბამბა-საწმენდი ქარხნისა და სამეზამბეო კოოპერაციის რესპუბლიკანური კავშირის წარმომადგენელთაგან; ასეთი კომისიის მუშაობისათვის მთავალურეობისა და ხელმძღვანელობის გაწევა დაეკისროს ადგილობრივ აღმასრულებელ კომიტეტს.

27. დაწესებულ იქნეს ნედლი ბამბის შესყიდვის შემდეგი საკალენდრო გეგმა, როგორც სავალდებულო მინიმუმი:

თვე	შესყიდვა კოოპერაციის მიერ	მთ. სამებ. კ-ტის რწმუნთვის ჩაბარება.
სექტემბერი	1 ⁰ / ₀	1 ⁰ / ₀
ოქტომბერი	40 ⁰ / ₀	38 ⁰ / ₀
ნოემბერი	42 ⁰ / ₀	40 ⁰ / ₀
დეკემბერი	17 ⁰ / ₀	18 ⁰ / ₀
იანვარი	—	3 ⁰ / ₀

28. საფეიქრო მრეწველობის ნედლეულით თავის დროზე მომარაგებისათვის და ბამბა-საწმენდი ქარხნების დაუცადებელი მუშაობისათვის შესყიდვის სეზონის დაწყებისას შემოღებულ იქნეს იმ ბამბის მთესველთა დაპრემირება ორი მეტრი ბამბეული მანუფაქტურით და $\frac{1}{2}$ კილოგრ. შაქრით ერთ ცენტნერ ჩაბარებულ ნედლ ბამბაზე, ვინც ნედლ ბამბას ა/წ. ოქტომბრის 10-მდე ჩაბარებს. წინადადება მიეცეს ა/კ. ვაჭრობის სახალხო კომისარიატს გამოჰყოს სპეციალური და სათანადო რაოდენობის სამრეწველო საქონლის ფონდი.

1930 წ. ოქტომბრის 10-დე ჩაბარებული ნედლი ბამბისათვის ანგარიშის გასწორების დროს კოოპერაციის მიერ მთესველთათვის მიცემული ავანსებით დავალიანების დასაფარავად მიტკეულ იქნეს არა უმეტეს ჩაბარებული ნედლი ბამბის ღირებულობის 50⁰/₀-სა.

29. მიექცეს აზერბაიჯანის სსრ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს ყურადღება იმ გარემოებას, რომ შეუწყნარებელია აზერბაიჯანის კოოპერატიული მშენებლობის სამმართველოს მხრით პახთსარაიების მშენებლობის ასე დაგვიანება და წინადადება მისცეს ამ უკანასკნელს, შესყიდვის კამპანიის ჩაშლის თავიდან ასაცილებლად, იხმაროს სასწრაფო ღონისძიება მშენებლობის დაჩქარებისათვის ისეთი ვარაუდით, რომ იგი დამთავრებულ იქნეს ა/წ. ოქტომბრის 1-თვის.

30. რადგანაც შეუძლებელია, რომ სამეზამბეო კოოპერაციამ შესყიდვის კამპანიის პერიოდში ბრეზენტები სრულად მიიღოს თავისი განცხადებისამებრ, წინადადება მიეცეს ა/კფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—გამოსცენ სათანადო დადგენილება სხვა ორგანიზაციებში ზედმეტი ბრეზენტების მობილიზაციის შესახებ, და ეს ბრეზენტები შესყიდვის კამპანიის პერიოდში გადაეცეს სამეზამბეო კოოპერაციის დროებითი სარგებლობისათვის, ხოლო ამით არავითარი ზიანი არ უნდა მიადგეს პურეულის შენახვის საქმეს.

31. ცნობილ იქნეს საპიროდ—1930-31 წ. სეზონში ა/კფსრ ყველა საბამბე რაიონში ბამბის მთესველების ბარდანებით მომარაგების სისტემაზე გადასვლა ამ

ბარდანების მათთვის მიყიდვით შემდეგი ნორმის თანახმად: სამი ბარდანა სამ-მეტრიანი რავენდუკისაგან თითო ჰექტარ მოსაკრეფი ბამბის ნათესზე; მიენდოს სამეზამბეო კოოპერაციას ფართოდ აუწყოს ბამბის მთესველებს, რომ შემდეგში ყოველ წელს, შესყიდვის პერიოდში, მათ მიეცემათ არა უმეტეს ერთი ბარდანისა თითო ჰექტარ მოსაკრეფი ბამბის ნათესზე.

გაცემული ბარდანების ღირებულობა დაეჭიროს ბამბის მთესველთ ნედლი ბამბის ჩაბარების დროს.

ცნობილ იქნეს საჭიროდ, რათა ბამბის მთესველებს აენაზღაუროს ბარდანების ცვეთა და მიეცეს მათ საამისოდ სამ-სამი კაპიკი სამეზამბეო კოოპერაციისათვის ჩასაბარებელ ადგილამდე მიზიდულ თითო ფუთ ნედლ ბამბაზე.

დავეალოს მთავარი სამეზამბეო კომიტეტის რწმუნებულს გადასცეს სამეზამბეო კოოპერაციას საჭირო რაოდენობის ბარდანები მიმღები პუნქტებიდან ბამბა-საწმენდ ქარხნებამდე ნედლი ბამბის გადასაზიდავად.

აეკრძალოს ბამბის მთესველთ ბარდანების სხვისთვის მიყიდვა, ხოლო უკეთეს საჭირო იქნება, ნება დაერთოს ხოლმე მათ მიჰყიდონ ბარდანები ბამბა-საწმენდ ქარხნებს ან სამეზამბეო კოოპერაციას.

წინადადება მიეცეს მთავარი სამეზამბეო კომიტეტის რწმუნებულს მოაწყოს ბარდანების სამანვერო რეზერვი 30.000 ცალის რაოდენობით იმ შემთხვევისათვის, უკეთეს საჭირო იქნება შესყიდვის კამპანიის სეზონში დაიფაროს ამა თუ იმ რაიონის დეფიციტი.

32. მოსავლის აღების კამპანიის პერიოდში გასაცემი პურის ნორმა განისაზღვროს შემდეგი ვარაუდით: სამ ფუთ ჩაბარებულ ნედლ ბამბაზე თითო ფუთი პური მარცვლად და ეს პური გაიყეს 1931 წ. იანვრამდე იმ ვადებში, რაც შეთანხმებულ იქნება მთავარი სამეზამბეო კომიტეტის რწმუნებულსა და „სოიუზხლბ“-ს შორის; ამასთანავე, დავეალოს „სოიუზხლბ“-ს პირველი კვარტალის განმავლობაში შემოზიდოს არა ნაკლებ 2.500.000 ფუთისა, ხოლო იმ პირობით, რომ 1930 წ. ოქტომბრის 1-თვის საბამე რაიონებში შეზიდულ იქნეს არა ნაკლებ 12.000 ტონა მარცვლეულისა.

33. მიენდოს ა/კ. ვაჭრობის სახალხო კომისარიატს, მთავარი სამეზამბეო კომიტეტის რწმუნებულს და ამიერკავკასიის სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატიულ ამხანაგობათა კავშირს პურის გაცემის ნორმების დიფერენციაცია მოახდინონ სოციალური ნიშნების მიხედვით და საბამე რაიონებზე, რისთვისაც მხედველობაში მიღებულ უნდა იქნეს ამა თუ იმ რაიონის გაქირების ოდენობა დამტკიცებული კონტინგენტის ფარგლებში.

34. მიღებულ იქნეს შემდეგი საფუძველი პურით მომარაგების დიფერენციაციისათვის სოციალური ჯგუფების მიხედვით:

100% როგორც საფუძველი პურის გაცემის ნორმისა—ღარიბ და საშუალო მეურნეობებისათვის;

110% კოლექტიურ მეურნეობებისათვის;

90% ყველა დანარჩენი ინდივიდუალური სავლესო მეურნეობისათვის, რომელიც სასოფლო-სამეურნეო გადასახადს უხედნართოდ იხდის.

ინდივიდუალური წესით დაბეგრული საგლეხო მეურნეობების მიმართ პურითა და სამრეწველო საქონლით მომარაგება არ იქნეს გატარებული.

35. მთავარი სამეზამბეო კომიტეტის რწმუნებულმა ხუთი დღის ვადაზე უნდა წარუდგინოს „სოიუზხვლბ“-ს განწესი, რომელშიაც ხელმძღვანელთა აღნიშნულ უნდა იქნეს ტვირთი, მიმღები, რაოდენობა და გაგზავნის საკალენდრო ვადა.

36. მეზამბეობის განვითარების წასახლისებლად, აგრეთვე სარეალიზაციო კამპანიის წარმატებით მსვლელობის უზრუნველსაყოფად დაწესებულ იქნეს ბამბის შესყიდვის კამპანიის პერიოდში საგარანტიო მომარაგება ბამბის მთესველებისა სამრეწველო საქონლით შემდეგი ნორმების მიხედვით თვითეულ ფუთ ჩაბარებულ ნედლ ბამბაზე:

1,2 მეტრი ბამბეული;
150 გრამში შაქარი;
15 „ ჩაი;
100 „ ბამბის ზეთი;
100 „ საპონი;

ორი წყვილი გალოში თითო მეურნეობაზე;

ტყავეული საქონელი ან ფეხსაცმელი 6 მანეთისა თითო მეურნეობაზე და ჩაბარებული ნედლი ბამბის ლირებულობის 10⁰/₀-სა—სხვა საქონელი, როგორც არის: სილიკატები, რკინის ნაკეთობა, ქურქლეული, მარილი, ასანთი, რკინეული, სასარაჯო მასალა და სხვ.

შენიშვნა. მთავარი სამეზამბეო კომიტეტის რწმუნებული, ა/კ. სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატიულ ამხანაგობათა კავშირთან შეთანხმებით, შეადგენს ინსტრუქციას სამრეწველო საქონლით და პურით იმ მეურნეობათა მომარაგების შესახებ, რომელთაც მთლად არ შეასრულეს თავიანთი ვალდებულებანი ბამბის ჩაბარების სფეროში.

37. ამის უზრუნველსაყოფად და იმ გვეგმის მიხედვით, რომ დამზადებულ უნდა იქნეს 7 მილიონი ფუთი ნედლეული და რომ 150.000 მეურნეობაა, —წინადადება მიეცეს ა/კ. ვაჭრობის სახალხო კომისარიატს და ა/კ. სამომხმარებლო კოოპერატიულ ამხანაგობათა კავშირს—უზრუნველყონ შემოზიდვა პირველ კვარტალში შემდეგი საჭირო სამრეწველო საქონლის კონტინგენტისა: ბამბეული მანუფაქტურა 8.400.000 მეტრი, შაქარი—1.050 ტონა, ჩაი—105 ტონა, ბამბის ზეთი—700 ტონა, სარეცხის საპონი—700 ტონა, გალოშები—300.000 წყვილი, ტყავეული საქონელი და ფეხსაცმელი—900.000 მანეთისა, სხვა სამრეწველო საქონელი—3.500.000 მანეთისა.

ამავე დროს დაევალოს ა/კ. ვაჭრობის სახალხო კომისარიატსა და ა/კ. სამომხმარებლო კოოპერატიულ ამხანაგობათა კავშირს დაუყოვნებლივ იზმარონ საჭირო ღონისძიება, რათა ამ საქონლის ნაწილი სასწრაფოდ დატვირთულ იქნეს, არა უგვიანეს სექტემბრისა, ისეთი ვარაუდით, რომ იგი აღვილებზე მიიღონ სექტემბრის დამდეგს.

38. დაევალოს მთავარი სამეზამბეო კომიტეტის რწმუნებულსა და ა/კ. სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატიულ ამხანაგობათა კავშირს წარადგინონ სადე-

კადო ვადის განმავლობაში ა/კ. სამომხმარებლო კოოპერატიულ ამხანაგობათა კავშირში განწესი ამ საქონლის რესპუბლიკებზე და თვეებზე, ხოლო სამებამბეო კოოპერაციის რესპუბლიკანურ ცენტრებს დაევალოს წარუდგინონ იგივე ცნობები რაიონობითი ხაზით სამომხმარებლო კოოპერაციის რესპუბლიკანურ ცენტრებს არა უგვიანეს სექტემბრის 10-სა.

39. ბამბის ჩაბარებისა და ავანსების დაფარვის ვალდებულებათა 100⁰/₀-ით შესრულებისათვის დაწესებულ იქნეს განსაკუთრებული დაპრემირება საქონლით, რისთვისაც მიენდოს ა/კ. ვაჭრობის სახალხო კომისარიატს, მთავარი სამებამბეო კომიტეტის რწმუნებულსა და სამებამბეო კოოპერაციას განსაზღვრონ 10 დღის ვადაზე დაპრემირების წესი, რაოდენობა და ფონდები და გამონახონ საჭირო წყარო ამის დასაფარაველად.

40. წინადადება მიეცეს ა/კ. სამომხმარებლო კოოპერატიულ ამხანაგობათა კავშირს მისცეს კატეგორიული დირექტივები თავის სისტემას, რომ ბამბის მთესველთათვის გადაღებული სამრეწველო საქონლის სხვა ზიზნებისათვის გამოყენება არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება.

სარაიონო აღმასრულებელმა კომიტეტებმა უნდა მოაწყონ საზოგადოებრივი კონტროლი სამრეწველო საქონლის თავის დროზე და სათანადოდ განაწილებინათვის, და, უკეთუ აღმოჩენილ იქნება, რომ სამრეწველო საქონელი გამოყენებულია არადანიშნულებისამებრ, დამნაშავენი დაუყოვნებლივ მისცენ პასუხისგებაში.

41. წინადადება მიეცეს მთავარი სამებამბეო კომიტეტის რწმუნებულს— თვითეულ ორ სადამინისტრაციო რაიონზე დანიშნოს თითო პასუხისმგებელი რწმუნებული ბამბის მოკრეფის კამპანიისათვის.

42. კატეგორიულად აიკრძალოს, მთავარი სამებამბეო კომიტეტის რწმუნებულისა და სამებამბეო კოოპერაციის რესპუბლიკანური ცენტრების თანხმობის გარეშე, მებამბეობის დარგის მომუშავეთა ყოველგვარი მობილიზაცია, ან მათი სხვა სამუშაოზე გაგზავნა.

43. წინადადება მიეცეს მთავარი სამებამბეო კომიტეტის რწმუნებულს გამოსცეს, არა უგვიანეს ა/წ. სექტემბრის 10-სა, განაწეს-ინსტრუქცია მიმდინრე წლის ბამბის მოკრეფის კამპანიისათვის; ეს განაწეს-ინსტრუქცია შეთანხმებულ უნდა იქნეს სათანადო ორგანიზაციებთან და დაიბეჭდოს და გავრცელდეს ძირითად ეროვნულ ენებზე სათანადო რაოდენობით.

44. წინადადება მიეცეს სამებამბეო კოოპერაციის რესპუბლიკანურ ცენტრებს მოაწყონ, სარაიონო კავშირების მეშვეობით, მოსავლის აღების კამპანიის გეგმის განხილვა მოჯამაგარეთა და ღარიბთა მასების საერთო კრებებზე და სასოფლო საბჭოებისა და კოლექტიურ მეურნეობების საწარმოო თათბირებზე, აგრეთვე მთლად თავისი ქვედა ქსელის მასშტაბით, და გეგმის მიწოდენა თვითეულ სოფლამდე და კოლექტიურ მეურნეობამდე დამთავრებულ იქნეს არა უგვიანეს ა/წ. სექტემბრის 25-სა.

45. წინადადება მიეცეს სამებამბეო კოოპერაციის რესპუბლიკანურ ცენტრებსა და კოლექტიურ მეურნეობათა ცენტრებს მოსავლის აღების კამპანიის პე-

რაიონში მოაწყონ და ფართოდ გაშალონ სოციალური შეჯიბრებანი ცალკეულ რაიონებსა, სოფლებსა და კოლექტიურ მეურნეობებს შორის.

46. წინადადება მიეცეს სამეზამბეო კოოპერაციის რესპუბლიკანურ ცენტრებს ვალდებულყპონ თავიანთი სარაიონო კავშირები და შემსყიდველი პუნქტები—ცნობები მოსავლის აღების კამპანიის შესახებ წარუდგინონ ხოლმე ბამბა-საწმენდ ქარხნებს მთავარ სამეზამბეო კომიტეტის რწმუნებულთან შეთანხმებულ ფორმით: ხუთდღიანი სატელეგრაფო—შემდეგი ხუთდღეულის პირველ დღეს, სადეკადო ცხრილიანი—ყოველ დეკადაზე, შემდეგი დეკადის პირველ დღეს, რისთვისაც თვითველ სარაიონო კავშირში და შემსყიდველ პუნქტზე გამოყოფილ უნდა იქნეს ცნობების წარდგენისათვის პასუხისმგებელი პირი.

47. რადგანაც ხშირია შემთხვევები ბამბის მთესვლთა ხანდაზმით მომარაგებისა და, საერთოდ, ადგილებზე ეს მომარაგება არადაამკაყოფილებელ მდგომარეობაშია, მიენდოს ა/კ. ვაჭრობის სახალხო კომისარიატს, „სოიუზხსლებ“-ის ამერკავკასიის კონტორას, ა/კ. სამომხმარებლო კოოპერატიულ ამხანაგობათა კავშირს და მთავარი სამეზამბეო კომიტეტის რწმუნებულს—იქონიონ სისტემატიური მეთვალყურეობა გვემით დასახული სამრეწველო და სასურსათო საქონლის დროზე შემოზიდვისათვის, რისთვისაც იხმარონ ყოველი ღონისძიება სამომხმარებლო კოოპერაციის ქვედა ორგანიზაციების განსამტკიცებლად და ბამბის მთესველთათვის ნორმალური მომსახურების გასაწევად.

მიენდოს ა/კ. სამომხმარებლო კოოპერატიულ ამხანაგობათა კავშირს გამოიკვლიოს წინამდებარე მოსავლის აღების კამპანიის პერიოდში სამომხმარებლო კოოპერაციის ქვედა ქსელის მდგომარეობა სამეზამბეო რაიონებში—მისი ინსტრუქტირებისა და განმტკიცების მიზნით.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე მ. ეგიაზარიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველის თან. დრ. აღმ. ა. ბანოვიჩი.

1930 წ. აგვისტოს 28.

ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 240 №-ში 1930 წ. სექტემბრის 6-ს.

№ 277.

183. 1930-31 წლისათვის წყლის გამოსაღების შესახებ.

„წყლის გამოსაღების დებულების სამოქმედოდ შემოღების შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. აგვისტოს 12-ის დადგენილების თანახმად—ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენს:

1. მიენდოს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—დააწესონ:

ა) წყლის გამოსაღების განაკვეთები სოფლად სარწყავი მიწებისა და წყალ-მომჭმედ საწარმოთა შემოსავლის დასაბეგრად ცალკეული ადმინისტრატულ-ტერიტორიალური ერთეულებისათვის ან ცალკეული წყლის სისტემებისათვის და აგრეთვე ცალკეული სახის საწარმოთათვის;

ბ) მტკიცე განაკვეთის რაოდენობა კოლექტიურ მეურნეობებისათვის ცალკეულ ადგილებში, იმ პირობით, რომ:

1) წყლის გამოსაღების განაკვეთი არტელისა და შვერთბული ძალით მიწის დამუშავებელი ამხანაგობისათვის იყოს 25%-ით მინიცი ნაკლები უწყებელი ადგილის ინდივიდუალური საშუალო მეურნეობისათვის განსაზღვრულ წყლის გამოსაღების განაკვეთზე;

2) წყლის გამოსაღების განაკვეთი სასოფლო-სამეურნეო კომუნისათვის იყოს 20%-ით ნაკლები არტელისა და შვერთბული ძალით მიწის დამუშავებელი ამხანაგობისათვის განსაზღვრულ განაკვეთზე.

2. საშუალო ინდივიდუალურ მეურნეობას, რომელსაც ჰყავს 7 ან 8 მკამელი, ეძლევა შეღავათი შეწერილი წყლის გამოსაღების განაკვეთის 5%-ის რაოდენობის მონაკლების სახით, მეურნეობას, რომელსაც ჰყავს 9 ან 10 მკამელი, 10%-ის რაოდენობით, მეურნეობას, რომელსაც ჰყავს 11 და მეტი მკამელი, 15%-ის რაოდენობით.

3. ყველა ქალაქში და ქალაქის ტიპის დასახლებულ ადგილას, სადაც სახელმწიფო და სამეურნეო ორგანოები, კოოპერატიული ან კერძო ორგანიზაციები და პირები იყენებენ წყალსამეურნეო სისტემებს სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწების მოსარწყავად თუ სამელიორაციოდ, ან იყენებენ წყლის ენერჯიას სამრეწველო და ტექნიკური მიზნით,—შემოდებულ იქნეს წყლის გამოსაღები. აღნიშნული გამოსაღების განაკვეთებს და გამოანგარიშებისა და გადახდევინების წესს დაამყარებენ ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოები.

4. წყლის გამოსაღების შემოსვლამდე, წყლის ქსელის ექსპლოატაციისათვის საჭირო ხარჯების დასაფარავად, სათანადო წყალსამეურნეო ორგანოს შეუძლიან მიიღოს მოკლევადიანი სესხი სასოფლო-სამეურნეო ბანკიდან და დაფაროს სესხი წყლის გამოსაღების შემოსავლიდან; ასეთი თანხების მისაღებად თვითეულ ცალკე შემთხვევაში საჭიროა ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილება.

5. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს უფლება აქვს გაანთავისუფლოს ამ რესპუბლიკის ტერიტორიაზე სრულად ან ნაწილობრივ წყლის გამოსაღებისაგან მეურნეობათა და საწარმოთა ცალკეული კატეგორიები, ხოლო იმ პირობით-კი, რომ ამ რესპუბლიკისათვის დაწესებული წყლის გამოსაღების საერთო თანხა სრულად იქნეს დაფარული.

6. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს შეუძლიან დაბეგროს წყლის გამოსაღებით წყალმოსარგებ-

ლეთა კოლექტიური შენაერთები (სამელიორაციო ამხანაგობა), რომელთაც უკისრიათ ამა თუ იმ სისტემის ექსპლოატაცია სრულად ან ნაწილობრივ და რომელნიც ეწევიან ამ ექსპლოატაციასთან დაკავშირებულ ხარჯებს. დაბეგრის წესსა და რაოდენობას განსაზღვრავს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო.

7. განსაზღვრულ იქნეს შემდეგი უკიდურესი ვადები წყლის გამოსაღების გადასახდელად ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალ რესპუბლიკებში: პირველი ვადა—ნოემბრის პირველს—50% შეწერილი გამოსაღებისა; მეორე ვადა—დეკემბრის პირველს—50% შეწერილი გამოსაღებისა.

ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს უფლება აქვთ დააწესონ წყლის გამოსაღების გადახდის ვადები ცალკეული ადმინისტრაციულ-ტერიტორიალური ერთეულებისათვის ისეთი ვარაუდით, რომ სათანადო რესპუბლიკაში თვითეულ ვადაზე შემოვიდეს არა ნაკლებ გამოსაღების იმ ნაწილისა, რაც ამ ვადაზე მოდის.

შენიშვნა. ინდივიდუალური წესით დაბეგრილი კულაკური მეურნეობანი წყლის გამოსაღებს გადაიხდიან სრულად ნოემბრის 1-თვის.

8. წყლის გამოსაღების გადახდელნი განცხადებებსა და საჩივრებს შეიტანენ ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის სარაიონო და საქალაქო კომისიებში, რომლებიც განიხილავენ ამ განცხადებებსა და საჩივრებს ორი კვირის ვადაზე დღიდან შეტანისა.

განცხადებისა და საჩივრის შეტანისათვის დაწესებულია შემდეგი ვადები:

ა) საჩივარი შემოსავლის წყაროს არასისწორით აღნუსხვაზე, შემოსავლის განსაზღვრაზე და გამოსაღების გამოანგარიშებაზე, აგრეთვე განცხადება შეღავათის მინიჭების შესახებ, გარდა სტიქიური უბედურების გამო მისაცემი შეღავათისა, შეტანილ უნდა იქნეს არა უგვიანეს ერთი თვის ვადისა გადახდელისათვის საგადასახადო ფურცლის ჩაბარების დღიდან;

ბ) განცხადება სტიქიური უბედურების გამო შეღავათის მინიჭების შესახებ შეტანილ უნდა იქნეს ერთი თვის განმავლობაში სტიქიური უბედურების დღიდან.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

თავმჯდომარის მოადგილე მ. ეგიაზარიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

საქმეთა მმართველის თან. დრ. აღმ. ა. ბანოვიჩი.

1930 წ. სექტემბრის 7.

ტფილისი-სასახლე

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 244 №-ში 1930 წ. სექტემბრის 10-ს.

№ 278

184. ა/კფსრ მეზამბეობის განვითარების 1930/31 წლის საკონტროლო ციფრების შესახებ.

„მეზამბეობის განვითარების 1930/31 წლის საკონტროლო ციფრების შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს ა/წ. აგვისტოს 15-ის დადგენილების (დადგ. 337-ა) განსავითარებლად ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგნს:

1. საწარმოო დავალებანი.

1. ჩენი ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციის ტემპების დაჩქარებისა, მეზამბეობის ხუთი წლის გეგმის ოთხ წელიწადში შესრულებისა და ა/კფსრ-ში მეზამბეობის მაქსიმალურად განვითარებისათვის—ბამბა-ბოჭკოს მოსავალი 1931 წელს ამიერკავკასიაში განისაზღვროს 68.210 ტონნას (4.160.000 ფუთი) რაოდენობით, შემდეგი განაწილებით რესპუბლიკებზე: აზერბაიჯანის სსრ-ში—54.650 ტონნა, სომხეთის სსრ-ში—8.800 ტონნა და საქართველოს სსრ-ში—4.760 ტონნა.

2. საქიროდ იქნეს ცნობილი, რათა ნედლი ბამბის მოსავლიანობა 1 ჰექტარზე გადიდდეს: აზერბაიჯანის სსრ-ში—8,3 ცენტნერამდე, სომხეთის სსრ-ში—11,0 ცენტნერამდე და საქართველოს სსრ-ში - 7,67 ცენტნერამდე, ხოლო ა/კფსრ-ში საშუალოდ—8,5 ცენტნერამდე, ე. ი. მიმდინარე წელს ფაქტიურად მოსალოდნელ მოსავალზე გადიდდეს 26⁰/₁₀₀-ით.

3. ამ დავალების აღსასრულებლად ბამბის ფაქტიური ნათესის ფართობი 1931 წლის გაზაფხულისათვის განისაზღვროს ინსტრუმენტალური გაზომით: აზერბაიჯანის სსრ. ში—205.000 ჰექტ., სომხეთის სსრ-ში—25.000 ჰექტ. და საქართველოს სსრ-ში—20.000 ჰექტარით, ხოლო მთლად ა/კფსრ-ში—250.000 ჰექტ.

4. ბამბის ნათესის ფართობის საერთო ნამატი 1931 წლისთვის ა/კფსრ-ში განისაზღვროს (შეთანასწორებით) 95.000 ჰექტარით შემდეგი წყაროების თანახმად:

ნამატის წყაროები	აზ. სსრ-ში	სომხ. სსრ-ში	საქ. სსრ-ში	სულ ა/კფსრ-ში
დიდროვანი საირიგაციო მშენებლობა	11.100	2.150	4.300	17.550
წყალსაქანების რემონტი და მათი ექსპლ. გაუმჯობესება	10.000	550	—	10.550
წყრილი მშენებლობა	3.100	300	1.050	4.450
არსებული სისტემების ექსპლოატაციის გაუმჯობესება საირიგაციო სისტემის ღამითაც გამოყენებით და ზამთრის არათით სხვა კულტურების გამოდევნით	30.800	1.000	1.150	32.950
	20.000	5.000	2.900	27.900
ჯამი	75.000	9.000	9.400	93.400
გამოსავალი ფართობი 1930 წ.	130.000	16 000	10.000	156.000
სულ 1931 წ. (შეთანასწორებით)	205.000	25.000	20.000	250.00

5. ამ ზრდის ანგარაშში მიღებით ბამბის ფართობები სხვადასხვა სისტემის მიხედვით განისაზღვროს:

აზერბაიჯანის სსრ-ში: წყალსაქანებზე—38.400 ჰექტ. (ყარაქალას—3.400 ჰექტ.—ჩათვლით); ქაღირზეზე—8.600 ჰექტ.; ჩარხებზე—2.340 ჰექტ.; არასაინჯენერო (ადგილობრივ) სისტემებზე—108.200 ჰექტ. და საინჯენერო სისტემებზე—47.500 ჰექტ.

სომხეთის სსრ-ში: საინჯენერო სისტემებზე—2.680 ჰექტ.; წყალსაქანებზე—3835 ჰექტ.; არასაინჯენერო (ადგილობრივ) სისტემებზე—18.480 ჰექტ.;

საქართველოს სსრ-ში: საინჯენერო სისტემებზე—9.700 ჰექტ. და არასაინჯენერო (ადგილობრივ) სისტემებზე 10.300 ჰექტ.

6. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს:

ა) დაავალონ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატებს,—მთავარი სამეზამბეო კომიტეტის ამიერკავკასიის განყოფილებასთან, სამეზამბეო კოოპერაციასთან და წყალთა მეურნეობის სამმართველოებთან ერთად,—სადეკადო ვადის განმავლობაში მოახდინონ დავალებათა კონკრეტიზაცია ბამბის ფართობებისა, წყალთა ცალკეულ რაიონებისა და სისტემებისა და სამეზამბეო ამხანაგობებისათვის და გადასცენ სარაიონო ორგანიზაციებს ფართო მასშტაბით განსახილველად;

ბ) დაავალონ სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს,—ბამბა-საწმენდი ქარხნების მმართველებთან, წყლის ოლქების გამგებებთან და სარაიონო ჰიდროტექნიკოსებთან, სამეზამბეო კოოპერაციის სარაიონო შენაერთებთან და კოლექტიურ მეურნეობათა სარაიონო შენაერთებთან ერთად,—მოახდინონ სარაიონო დავალებათა კონკრეტიზაცია ბამბის საქმეში ცალკეული სოფლებისა და კოლექტიურ მეურნეობებისათვის, ჩაატარონ ფართო მასშტაბით განხილვა ნათესი ფართობის გეგმისა—საწარმოო გეგმის შედგენის წესით თვითეული სოფლისა და კოლექტიური მეურნეობისათვის, ხოლო სარწყავი ფართობის გეგმისა—თვითეული სისტემისა და არხისათვის, თანაც გამოაშკარაონ მაქსიმალური შესაძლებლობა ბამბის საერთო ნაკვეთის გაფართოებისა და განკუთვნილი საჭირო ფართობები ბამბის ნათესისათვის;

გ) დაავალონ სამეზამბეო კოოპერაციას და სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს დაიწყონ, არა უგვიანეს მიმდინარე წლის სექტემბრის 20-ისა, ყველა რაიონში კამპანია ბამბის საქმისა 1931/32 წლისთვის განსაზღვრულ დავალებათა განსახილველად და თვითეული სოფლისა და კოლექტიური მეურნეობისათვის თვისვის საწარმოო გეგმების შესადგენად იმ ვარაუდით, რომ გეგმების შედგენა და განხილვა დამთავრებულ იქნეს არა უგვიანეს ა/წ. ნოემბრის 1-სა; ამაასთან ერთად დაავალონ სამეზამბეო კოოპერაციის რესპუბლიკებში ამავე პერიოდის განმავლობაში ჩაატარონ მთესველთა ზედმიწევნითი რეგისტრაცია იმ ბლანკების მიხედვით, რასაც შეიმუშავენ მთავარი სამეზამბეო კომიტეტის ამიერკავკასიის განყოფილება, სამეზამბეო კოოპერაციასთან შეთანხმებით, და განკუთვნილი ცალკეული მეურნეობისა და კოლექტიური მეურნეობისათვის განსაზღვრული, წყლით უზრუნველყოფილი ფართობები ბამბის დასათესად, თანაც ანგა

რიზში მიიღონ, რომ მთლად საზაფხულო წყალი გამოყენებულ უნდა იქნეს მარტოდენ ბამბისათვის და რომ ფართო პრაქტიკად უნდა იქნეს შემოღებული ღამით რწყვის სისტემა.

7. რადგანაც ბამბის ფართობთა ზრდის ძირითად წყაროდ 1931 წლისთვის დასახულია არსებული წყალთა სისტემების მაქსიმალური და რაციონალური გამოყენება და არასაბამე კულტურების ბამბით გამოდგენა, აგრეთვე, რადგანაც ა/კსფსრ-ში სასოფლო-სამეურნეო პოლიტიკის ზედრეს ამოცანად უნდა ჩაითვალოს მაქსიმალური გამოყენება მარტოდენ ბამბისათვის იმ საზაფხულო წყლისა, რაც სამინდვრე კულტურებისათვის არის დანიშნული,—შეუსაბამოდ იქნეს ცნობილი, რომ ბამბისათვის ვარჯისი სარწყავი მიწები გამოყენებულ იქნეს სხვა კულტურებისათვის, როგორც არის: ბრინჯი, კუნჯუთი, სიმინდი და სხვაგვარი მარცვლეული.

წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—აღკრძალონ საბამე რაიონებში ზემოდ ჩამოთვლილი კულტურების თესვა, რაც კონკურენციას უწევს ბამბას წყლის ხმარებაში, და ამავე დროს უარპყონ კონტრაქტაცია ამ კულტურებისა საბამე რაიონებში.

8. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—მიანდონ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატებს, სამეზამბეო კოოპერაციისა და წყალთა მეურნეობის სამმართველოების მონაწილეობით, შეიმუშაონ საბამე რაიონებიდან არა საბამე კულტურების გამოღვევის ღონისძიებათა კონკრეტული გეგმა და წარუდგინონ იგი სათანადო რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს დასამტკიცებლად არა უგვიანეს ა/წ. სექტემბრის 20-ისა, ხოლო ამ უკანასკნელმა—ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს არა უგვიანეს ა/წ. ოქტომბრის 1-სა.

9. ბამბის მორწყვის კაპანიის გეგმის განხორციელების უზრუნველსაყოფად წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების წყალთა მეურნეობის სამმართველოებს სათანადოდ გაანაწილონ რწყვის გეგმაში ნათესები და ისეთი ვარაუდით შეათანხმონ შემოდგომის ნათესების მორწყვის ვადები, რომ აპრილის 5-დან მთლად სარწყავი წყალი მოხმარდეს ბამბის ნათესებს.

10. აღსანიშნავია, როგორც აბსოლუტურად შეუსაბამო მოვლენა, ერთის მხრით—მელიორაციით მიღებული მიწების დაგვიანებით შეგუება, მთელი რიგი საბამე რაიონების სუსტად დასახლება, გადასახლების საკითხის მოუგვარებლობა, ხოლო მეორეს მხრით—დიდრონ-დიდრონი მიწების დარიგება, რაც მეურნეობათა შრომის რესტრსებს არ შეეფერება (მაგალითად—სალიან-მულანის რაიონში), და ამ საშუალოთა მოუგვარებლობა; ამის გამო წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს:

ა) სასწრაფო წესით გადასინჯოს სალიან-მულანის რაიონის საბამე მეურნეობათათვის დარიგებული მიწების ოდენობა იმ მხრით, რომ ეს მიწები შეთანხმებულ იქნეს მეურნეობათა შრომის რესტრსებთან;

ბ) შეიმუშაოს ერთი თვის ვადაზე მელიორაციით მიღებული ახალი მიწების შეგუებისა და დასახლების კონკრეტული გეგმა;

გ) გამომარკვევის ახლად დასასახლებელ მეურნეობათა მისახიდად რაიონები და, თუ საჭირო იქნება, ნუ დაბრკოლდება იმის წინაშე, რომ ეს მეურნეობანი გამოწვეულ იქნენ სსრ-ის კავშირის სხვა რესპუბლიკებიდან;

დ) იხმაროს ღონისძიება, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს საბამზე რაიონებში საჭირო რიცხვის მიწისმომწყობთა წარგზავნა—ამ რაიონებში სამიწათმოწყობო სამუშაოების დასამთავრებლად;

უკეთუ ა/კუსფსრ-ში მიწისმომწყობთა რიცხვი საკმარისი არ აიქნება, აღიძრას საკითხი სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს წინაშე, რათა მიწისმომწყობთა დანაკლისი რიცხვი წარმოიგზავნოს კავშირიდან;

ე) არამთლიანი კოლექტივიზაციის რაიონებში, კოლექტიური მეურნეობების მოწყობამდე, დააწესოს მტკიცე ვადები მიწების გადანაწილებისათვის სოფლის შიგნითვე ინდივიდუალურ მეურნეობათა შორის და აწარმოოს ეს გადანაწილება არა უხშირეს, ვიდრე სამს წელიწადში ერთხელ;

ვ) კატეგორიულად აიკრძალოს პრაქტიკაში მიღებული წარამარა-ცვლადი მიწათსარგებლობა;

ზ) მიწათმოწყობის დამთავრებისა და დაირიგებული მიწების ოდენობის გადანიშნვის შემდეგ, გამოჰყოს სალიან-მულანის რაიონში, საბჭოთა საბამზე მეურნეობის მოსაწყობად, მიწის ფართობი არა ნაკლებ 15.000 ჰექტარისა;

თ) გადასახლების საქმის გასაუმჯობესებლად შეიმუშაოს, ერთი თვის ვადაზე, საკითხი რესპუბლიკების მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატების გამგებლობიდან საგადასახლებო სამმართველოების გამოყოფისა და რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებთან სპეციალური საგადასახლებო კომიტეტების მოწყობის შესახებ;

ი) საბამზე მეურნეობის ინტენსიფიკაციისა და ბამბის ნათესის დამუშავების გაუმჯობესების მიზნით შეიმუშაოს გეგმა და კონკრეტული ღონისძიებანი ეული საბამზე მეურნეობებისა და ნახევრად ეული საბამზე მეურნეობების მკვიდრობაზე გადაყენისათვის.

11. წინადადება მიეცეს ა/კ. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს, მე-10 მუხლში აღნიშნული სამუშაოების თავის დროზე შესრულების უზრუნველსაყოფად, შეიმუშაოს ორიკვირის ვადაზე და წარმოადგინოს ა/კ. სახალხო კომისართა საბჭოში კონკრეტულ ღონისძიებათა გეგმა, საჭირო სახსარის ანგარიშში მიღებით.

12. რათა საბამზე რაიონები უზრუნველყოფილ იქნენ მუშათა საჭირო რიცხვით, როგორც საზაფხულო სამუშაოთა პერიოდში, ისე ბამბის მოკრეფის დროს, წინადადება მიეცეს ა/კ. შრომის სახალხო კომისარიატს,—მთავარი სამებამბეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებისა, ა/კ. სას. -სამ. ამხანაგობათა კავშირისა და ა/კ. კოლექტიურ მეურნეობათა ცენტრის მონაწილეობით,—შეიმუშაოს საბამზე რაიონების მუშა-ძალით უზრუნველყოფის კონკრეტული გეგმა და წარმოუდგინოს იგი განსახილველად ა/კ. სახალხო კომისართა საბჭოს არა უგვიანეს 1931 წ. იანვრის 1-სა.

13. აღსანიშნავია, რომ საბამზე რაიონების უმეტეს ნაწილში არ არსებობს დასახლებულობათა საწარმოო ამხანაგობების ქსელი, ხოლო სადაც არსებობს,

იქ მათი მუშაობა მეტად სუსტია; ამის გამო დავეალოს ა/კ. სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატიულ ამხანაგობათა კავშირს (სამებაშემეო კოოპერაციის ხაზით), რესპუბლიკების სამებაშემეო კოოპერაციის გამგეობათა თავმჯდომარეების პირადი პასუხისმგებლობით, განახორციელოს სამებაშემეო კოოპერაციის ქვედა ქსელის რეორგანიზაცია ისეთი ვარაუდით, რომ 1930 წ. დეკემბრის 1-თვის დასახლებულობათა საწარმოო ამხანაგობების ქსელმა მოიცვას მთლად საბამეო ფართობის 100%-ი.

14. დავეალოს ა/კ. სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატიულ ამხანაგობათა კავშირს (სამებაშემეო კოოპერაციის ხაზით), — მთავარი სამებაშემეო კომიტეტის ამიერკავკასიის განყოფილებასთან შეთანხმებით, — წარმოადგინოს, არა უგვიანეს ა/წ. ოქტომბრის 1-სა, დასახლებულობათა საწარმოო ამხანაგობებისა და სარაიონო შენაერთების ქსელის ორგანიზაციის პროექტი — მათი ფუნქციების ზედმიწევნითი განსაზღვრით და საკომისიო ვასამრჯელოს გამოანგარიშებით, რისთვისაც მხედველობაში მიიღოს ზემოაღნიშნული სტრუქტურა (დასახლებულობათა ამხანაგობები და სარაიონო შენაერთები).

15. წინადადება მიეცეს ა/კ. სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატიულ ამხანაგობათა კავშირს (სამებაშემეო კოოპერაციის ხაზით), 1930-31 წლის საკონტროლო ციფრების გაზუსტების წესით, განსაზღვროს ა/კსფსრ-ში ბამბის შესყიდვის პუნქტების საბოლოო ქსელი ისეთი ვარაუდით, რომ მათ რაც შეიძლება უფრო რაციონალური მომსახურეობა გაუწიონ ბამბა-საწმენდ ქარხნებს და რაც შეიძლება მაქსიმალურად იქნეს გამოყენებული წყალსაველი გზები ბამბის ტვირთის ტრანსპორტირებისათვის; აგრეთვე განსაზღვროს ამ მშენებლობისათვის საჭირო ხარჯების რაოდენობა და, მთავარი სამებაშემეო კომიტეტის ამიერკავკასიის განყოფილებასთან შეთანხმებით, წარუდგინოს, არა უგვიანეს ა/წ. ნოემბრის 1-სა, ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს დასამტკიცებლად.

ამასთან ერთად დაეკისროს მთავარი სამებაშემეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას საერთო მეთვალყურეობა შესყიდვის პუნქტების მშენებლობისათვის.

16. წინადადება მიეცეს ა/კ. ვაჭრობის სახალხო კომისარიატს — სამამბეო რაიონებში სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების დამზადებისათვის სამრეწველო საქონლის საგასაცემო ფასებისა და ნორმების განსაზღვრის დროს — არ დაარღვიოს ფასების ნორმალური თანაფარდობა ბამბისა და სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტებს შორის; თანაც მხედველობაში უნდა იქონიოს, რომ ამ რაიონებში, სოფლის მეურნეობის სხვა დარგებთან შედარებით, ხელი უნდა შეეწყოს უპირატესად მებაშემეობის განვითარებას.

17. რადგანაც მაღარაის განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს, როგორც ისეთ ფაქტორს, რომელიც ძირს უთხრის მებაშემეო მოსახლეობის კეთილდღეობას (ძლიერი დაავადება, შრომის უნარიანობის შემცირება და სხვ.) და ამასთანავე არავითარი პროფილაქტიკური ღონისძიება არ არის მიღებული მაღარაისთან ბრძოლისათვის, — ამ საკითხის გადაწყვეტას მიეცეს უაღრესი მნიშვნელობა, რისთვისაც:

ა) დაევალოს სასოფლო და სატყეო მეურნეობის მიწებზე მდებარე წინააღმდეგ ბრძოლის სააქციო საზოგადოებას და მთავარი სამეზამბეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას აუცილებლად მონაწილეობა მიიღონ მალარიის წინააღმდეგ ბრძოლაში წყალსამეურნეო სამუშაოთა ხაზით;

ბ) წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებთან არსებულ სამალარიო კომიტეტებს შეიმუშაონ სასწრაფო წესით სამუშაოთა ხარჯთაღრიცხვები და გეგმები და, არა უგვიანეს ა/წ. დეკემბრის 1-სა, წარუდგინონ დასამტკიცებლად სათანადო რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს, ხოლო ამ უკანასკნელებმა შეიტანონ განსახილველად ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოში 1931 წ. იანვრის 1-თვის.

II. ღონისძიებანი განსაზოგადოებულ სექტორისათვის.

1. რადგანაც არსებობს ხელსაყრელი პირობები, როგორც არის: სრული მოცვა ბამბის ნათესებისა კონტრაქტაციით, ფართოდ გამოყენება მოკლევადიანი საწარმოო და აგრეთვე გრძელვადიანი დაკრედიტებისა, უკვე მომქმედი და ახლად მოსაწყობი მთელი რიგი სამანქანო სატრაქტორო სადგურები და სამანქანო-სატრაქტორო კოლონები, ფართო აგროდახმარება, საბამზე მეურნეობის უდიდესი საქონლიანობა და მრავალი სხვა ფაქტორი, რაც საშუალებას იძლევა საბამზე რაიონებში კოლექტივიზაციის ტემპის აჩქარებისათვის,—საქიროდ იქნეს ცნობილი კოლექტივიზაციის გაძლიერება ა/კსფსრ მეზამბეობის სფეროში.

2. ამის შესასრულებლად დაევალოს ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს, ა/კ. კოლექტიურ მეურნეობათა ცენტრს და სამეზამბეო კოოპერაციას, რათა ბამბის ფართობმა კოლექტიურ მეურნეობებში (არტელებში და მიწის შეერთებულის ძალით დამუშავებელ ამხანაგობებში) 1930-31 წელს მიაღწიოს 115.000 ჰექტარამდე (აზერბაიჯანის სსრ-ში—94.000, სომხეთის სსრ-ში—15.000 და საქართველოს სსრ-ში—6.000), რისთვისაც განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს კოლექტიურ მეურნეობებისათვის ნივთიერი დახმარების გაძლიერებას, მათი მიწების მოწყობას, გადიდრონებას, აგროდახმარების გაძლიერებას, და კოლექტიურ მეურნეობათა ცენტრის მხრით ინსტრუქტაჟის განმტკიცებას შრომის ორგანიზაციისა და აღნუსხვის საქმეში კოლექტიურ მეურნეობათა შიგნითვე.

3. წინადადება მიეცეს ა/კ. კოლექტიურ მეურნეობათა ცენტრს და ა/კ. სას.-სამ. კოოპ. ამხანაგობათა კავშირს (სამეზამბეო კოოპერაციის ხაზით) შეიმუშაონ ახალი კოლექტიური მეურნეობების მოწყობისა და არსებული კოლექტიური მეურნეობების გადიდრონებისა და გაძლიერების ღონისძიებათა კონკრეტული გეგმა და, ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით, შეიტანონ იგი, არა უგვიანეს ა/წ. ოქტომბრის 1-სა, ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოში დასამტკიცებლად.

4. წინადადება მიეცეს მთავარი სამეზამბეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას გააფართოოს ბამბის ნათესები საბჭოთა მეურნეობებში 1931 წელს 17.000

ჰექტარამდე, შედარებით 3.000 ჰექტართან, რაც 1929 წ. იყო. ამავ დროს დაევალოს საბჭოთა საბამზე მეურნეობებს აგრომომსახურება გაუწიონ იმ სოფლების საბამზე მეურნეობებს, რომლებიც მათ გარშემო არიან 15 კილომეტრის რადიუსზე.

5. დაევალოს მთავარი სამებაზე კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას მიმდინარე წელსავე შეუდგეს ახალი საბჭოთა საბამზე მეურნეობების მშენებლობის მოსამზადებელ მუშაობას, რისთვისაც, ა/კ. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატთან ერთად, უნდა გამოარკვიოს—მულანში, ლემბორანში, ყარაიაში და ლამბალოში საბჭოთა მეურნეობების მოწყობის შესაძლებლობა და, შეათანხმებს რა ამ საკითხს ა/კსესრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებთან, წარმოადგინოს, არა უგვიანეს ა/წ. ნოემბრის 1-ისა, ა/კ. სახალხო კომისართა საბჭოში მოხსენება სათანადო დადგენილების პროექტით ახალი საბჭოთა საბამზე მეურნეობებისათვის საჭირო მიწების ფართობის მიჩენის შესახებ; თანაც მხედველობაში უნდა იქონიოს, რომ ეს მიწები მომზადებულ უნდა იქნეს 1932 სასოფლო-სამეურნეო წლისთვის ნათესების გასაფართოებლად.

6. წინადადება მიეცეს ა/კ. შრომის სახალხო კომისარიატს—თავის დროზე და სავსებით უზრუნველყოს ახალი საბჭოთა მეურნეობების მშენებლობა და არსებული საბჭოთა მეურნეობების ექსპლოატაცია მუშათა საჭირო რაოდენობით, ტექნიკური და აღმწესავი პერსონალით (როგორც მუდმივით, ისე სეზონურით). ამ მიზნისათვის ა/კ. შრომის სახალხო კომისარიატმა უნდა მოაწყოს ფართო მომგროვი ქსელი ა/კსესრ ყველა სოფელ-ადგილას, სადაც კი ზედმეტი მუშა-ხელი მოიპოვება და აგრეთვე უნდა მოაგვაროს კავშირის სხვა რესპუბლიკებიდან მუშების მიზიდვის საქმე.

7. წინადადება მიეცეს ა/კ. ვაჭრობის სახალხო კომისარიატს, ა/კ. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს და ა/კ. სამომხმარებლო კოოპერაციის კავშირის შექმნან საბჭოთა საბამზე მეურნეობათათვის (არსებულთა და შენებულთათვის) განსაკუთრებით ხელსაყრელი პირობები მათი საშენი მასალით, ავტოტრანსპორტით, მანქანებით და სხვ. მომარაგებისათვის, რისთვისაც საბჭოთა საბამზე მეურნეობები ამ მხრივ გათანაბრებულ უნდა იქნენ საბჭოთა სამარცვლეულო მეურნეობების ტრესტთან, ხოლო მუშებისა და მოსამსახურეების სასურსათო და სამრეწველო საქონლით მომარაგების მხრით—დიდრონ საწარმოთა მუშებთან.

8. ეთხოვოს ა/კ. პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოს (სასოფლო-სამეურნეო მუშათა და მშენებელთა კავშირების ცენტრალური გამკეობის მეშვეობით) მიაქციოს განსაკუთრებული ყურადღება საპროტეკავშირო მუშაობის დაყენების საქმეს საბჭოთა მეურნეობებში და ახალი საბჭოთა მეურნეობების მშენებლობაში მომუშავე მუშებსა და მოსამსახურეებს შორის და ფართოდ გაშალოს მათ შორის დამკვერლობა და სოციალური შეჯიბრება.

9. განთავისუფლებულ იქნენ საბჭოთა საბამზე მეურნეობები მათ სარგებლობაში ქონებული მიწების სიჯარო გამოსაღებისაგან.

III. ღონისძიებანი საბამზე მეურნეობების მოსავლიანობის გადიდებისა და რეკონსტრუქციისათვის.

1. რათა ბამბის მოსავლიანობამ 1931 წელს 8,5 ცენტნერამდე მიიღწიოს ჰექტარზე (საშუალოდ ა/კსფსრ-ში), საჭიროდ იქნეს ცნობილი საბამზე მეურნეობებისათვის აგრიკულტურული და აგროტექნიკური მომსახურების გაძლიერება; ამასთანავე, განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს წარმოების პროცესების მექანიზაციის საკითხებს, რადგანაც ამ ამოცანას აქტუალური მნიშვნელობა აქვს, განსაკუთრებით იმ რაიონებისათვის, სადაც დიდრონი მიწის ნაკვეთებია დარიგებული და სადაც მუშა-ხელის დეფიციტია.

2. მიზანშეწონილად იქნეს ცნობილი, რათა აგროტექნიკური ღონისძიებანი განხორციელებულ იქნენ უპირატესად კომპლექსური და ბუღობითი მეთოდით და, ამასთანავე, განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს ძირითად მასსივებს, სადაც უფრო შესაძლებელია მეზამბეობის მაქსიმალური თვისებითი და რაოდენობითი განვითარება (მულანი, ყარაბალი და ალაზანი).

3. ყველა ის ტრაქტორი, რაც საბამზე რაიონებშია და რაც საბამზე რაიონებისათვის მოდის, დაწყებული ა/წ. ოქტომბრის 1-დან, გამოყენებულ იქნეს პირველ რიგში საბამზე მიწების სრულად დამუშავებისათვის.

სხვა სასოფლო-სამეურნეო კულტურების დასამუშავებლად გამოყენებულ იქნეს განთავისუფლებული საცხენე და სახარე საწვევი ძალა.

4. დაევალოს ა/კ. სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატიულ ამხანაგობათა კავშირს (სამეზამბეო კოოპერაციის ხაზით), ა/კ. კოლექტიურ მეურნეობათა ცენტრს, მთავარი სამეზამბეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას და ტრაქტორცენტრის ა/კ. განყოფილებას განახორციელონ 1930-31 წ. შემდეგი ღონისძიებანი ა/კსფსრ-ში საბამზე მეურნეობებისათვის აგროტექნიკური მომსახურების გაწევის სფეროში:

ა) უზრუნველჰყონ ტრაქტორით მოხვნა (საშემოდგომო და საგაზაფხულო) არა ნაკლებ საერთო საბამზე ფართობის 70%-სა, ე. ი. 180.000 ჰექტარისა, საბჭოთა მეურნეობების ჩათვლით;

ბ) ჩაატარონ სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების გამოყენებით ზამთრის-პირული (საშემოდგომო-საზამთრო) მოხვნა არა ნაკლებ, ვიდრე 80.000 ჰექტარზე (აზერბაიჯანის სსრ-ში—65.000 ჰექტ., სომხეთის სსრ-ში—10.000 ჰექტ. და საქართველოს სსრ-ში—5.000 ჰექტ.) და ნაადრევი საგაზაფხულო მოხვნა—30.000 ჰექტარზე (აზერბაიჯანის სსრ-ში—25.000, სომხ. სსრ-ში—4.000 და საქართ. სსრ-ში—1.000 ჰექტ.);

გ) ჩაატარონ ბამბის მწკრივი თესვა მანქანით—შემდეგშია ც სამანქანო დამუშავებით (კულტივაცია)—არა ნაკლებ, ვიდრე 110.000 ჰექტარის ფართობზე (აზერბაიჯანის სსრ-ში—90.000, სომხეთის სსრ-ში—14.000 და საქართველოს სსრ-ში—6.000 ჰექტ.); ამასთანავე, ამ ფართობის 20%-ი დათესილ უნდა იქნეს „ფორმოლ“ ტრაქტორებით, რათა ამ მიწებზე განხორციელებულ იქნეს მოტოკულტივაცია;

დ) გააბატონ ხელახლად მინერალური სასუქით არა ნაკლებ 85.000 ჰექტარისა (აზერბაიჯანის სსრ-ში—69.000, სომხეთის სსრ-ში—12.000 და საქართ-

ველოს სსრ-ში—4.000 ჰექტ.); იმავდროულად განკუთვნილი ბამბის დასათესად ის 35.000 ჰექტარი მიწა (აზერბაიჯანის სსრ-ში—28.000, სომხეთის სსრ-ში—5.500 და საქართველოს სსრ-ში—1.500 ჰექტ.), რაც გაბატიებულ იქნა მიმდინარე წელს;

ე) ჩაატარონ აზერბაიჯანის სსრ-ში ზამთრის არათი არა ნაკლებ, ვიდრე 60.000 ჰექტარის ფართობზე, პირველ რიგში კოლექტიური მეურნეობების მიწებზე; წინადადება მიეცეს აზერბაიჯანის სსრ სახალხო კომისარათა საბჭოს—დაავალოს წყალთა მეურნეობის სამმართველოს უზრუნველყოფის მან წყლის მიწვება ამ ფართობზე, ხოლო მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს — დააწესოს მორწყვის დაწყებისა და დამთავრების რაიონობითი ვადები, ხოლო უკიდურესი ვადა არა უგვიანეს 1931 წ. იანვრის 15-სა.

5. სასუქთა ნარეგების სავსაცემო ფასები მოსახლეობისათვის დაწესებულ იქნეს საშუალოდ 1 მან. და 10 კაპ. რაოდენობით 16 კილოგრამზე; ამასთანავე, ა/კ. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატმა უნდა განსაზღვროს ნორმა ჰექტარზე ვასაცემი ნარეგის ქიმიური შედგენილობის მიხედვით.

6. მიენდოს ა/კ. ვაჭრობის სახალხო კომისარიატსა და მთავარი სამებაბეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას უზრუნველყოფის თვის დროზე შემოზიდვა საქირო რაოდენობის ქიმიური მარილებისა შემდეგი ანგარიშით: აზოტი—4030 ტონნა, ფოსფორის მჟავა—3401 ტონნა და აგრეთვე იმავე მიზნისათვის დაბრონირებულ იქნეს 12.000 ტონნა ბამბის წყწონი.

7. რათა შთაინერგოს სასუქის ხმარება იმ რაიონებში, სადაც იგი პირველად გამოიყენება, საჭიროდ იქნეს ცნობილი სასუქის უფასოდ დარიცხვა, მთავარი სამებაბეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილების ხარჯით, 3.500 ჰექტარის ფართობზე (აზერბაიჯანის სსრ-ში—3.000 ჰექტ. და საქართველოს სსრ-ში—500 ჰექტ.).

8. წინადადება მიეცეს ა/კ. სას.-სამ. კოოპ. ამხანაგობათა კავშირს და ა/კ. კოლექტიურ მეურნეობათა ცენტრს—იმ რაიონებში, რომლებიც მოკუტია აგროკომპლექსით, განახორციელონ გრძელვადიანი კონტრაქტაცია 68.000 ჰექტარის ფართობზე, ამ რიცხვში იმ 20.000 ჰექტარის ჩათვლით, რაზედაც გრძელვადიანი კონტრაქტაცია გატარებულ უნდა ყოფილიყო 1929/30 წელს; ამისდამიხედვით, ა/კ. კოლექტიურ მეურნეობათა ბანკთან შეთანხმებით, წარმოადგინონ, არა უგვიანეს ა/წ. ოქტომბრის 1-სა, მოხსენება საამისოდ საქირო სახსარის თაობაზე; თანაც დაევალოს ა/კ. კოლექტიურ მეურნეობათა ბანკს უზრუნველყოფის თვის დროზე საჭირო ფულადი თანხების გაცემა.

9. მეებაბეობის კოლექტივიზაციისა და მექანიზაციისათვის დასახული პროგრამის შესასრულებლად წინადადება მიეცეს საწარმოო საშუალებებით სასოფლო მეურნეობის მომმარაგებელ ამიერკავკასიის შერეულ სააქციო საზოგადოებას:

ა) უზრუნველყოფის თვის დროზე შემოზიდვა 1930-31 წელს სასოფლო-სამეურნეო მანქანებისა და ინვენტარისა 4.928.200 მან. თანხის რაოდენობით (უტრაქტორებოდ), მეებაბეობის საკონტროლო ციფრებით გათვალისწინებული განცხადებების თანახმად; სასოფლო-სამეურნეო მანქანების შემოზიდვა განხორ-

ცილებულ იქნეს 25%ით ა/წ. ოქტომბრის 1-დე, ხოლო დანარჩენი რაოდენობისა—არა უგვიანეს 1931 წლის იანვრის 1-სა;

ბ) დაამთავროს არა უგვიანეს 1930 წ. ოქტომბრის 1-სა სასოფლო-სამეურნეო ინვენტარის შემოზიდვისა და განაწილებისათვის საჭირო სარაიონთაშორისო საწყობების ორგანიზაცია და დაამყაროს შემდეგი წესი მანქანების მსვლელობისა საგლეხო მეურნეობამდე: სას.-სამ. მანქანების ქარხანა, საწარმოო საშ. სას. მეურნ. მომმარ. ა/კ. შერ. საქ. საზ.-ბის სარაიონთაშორისო საწყობი, რაიონულ კოოპერატივთა კავშირი, კოოპერატიული ამხანაგობა, საგლეხო მეურნეობა;

გ) შემოზიდოს თავის დროზე და იქონიოს სარაიონთაშორისო საწყობებში სარემონტო გაწყობილობისა და ტრაქტორების და სას.-სამ. მანქანების სათადარიგო ნაწილების საჭირო რაოდენობა ისეთი ვარაუდით, რომ სასოფლო-სამეურნეო მანქანების მოცდენა არ მოხდეს სათადარიგო ნაწილების უქონლობის გამო.

10. წინადადება მიეცეს ა/კ. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატსა და ა/კ. სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატიულ ამხანაგობათა კავშირს (სამებამბეო კოოპერაციის ხაზით) წარმოადგინონ, არა უგვიანეს ა/წ. სექტემბრის 20-სა, საბამბე რაიონებში სასოფლო-სამეურნეო ინვენტარის რემონტის ორგანიზაციის გეგმა, რისთვისაც მხედველობაში იქონიონ ფუნქციების შემდეგი განაწილება:

ა) სასოფლო-სამეურნეო ინვენტარის დიდროვანი რემონტი დაეკისროს სამანქანო-სატრაქტორო სადგურებს;

ბ) წვრილი რემონტი დაეკისროს სარაიონო სამებამბეო კავშირების სახელო-სოფლებს;

გ) საწ. საშ. სას. მეურნ. მომმარ ა/კ. შერ. სააქციო საზ.-ბის სარაიონთაშორისო საწყობებს დაეკისროს ამ საწყობებში მიღებული სასოფლო-სამეურნეო ინვენტარის მონტაჟი, სათადარიგო ნაწილებით მომარაგება და რემონტის ინსტრუქტაჟი.

11. მიენდოს ა/კ. წარმომადგენლობას აღძრას შუამდგომლობა სსრკ-ის მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის წინაშე—გამოჰყოს ამიერკავკასიის საბამბე რაიონებისათვის ტრაქტორები 12.000 HP „ინტერნაციონალ“-ის და „ფორმოლ“-ის მარკისა (335 ცალი) იმ 100.000 HP საერთო კონტინგენტიდან, რაც, სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილების თანახმად, განკუთვნილია საბამბე რაიონებისათვის. „ფორმოლ“ მარკის ტრაქტორები შემოზიდულ იქნეს სათანადო მისაბმელი იარაღით ბამბის დამუშავების მექანიზაციის განსახორციელებლად. აღნიშნული რაოდენობის ტრაქტორთა 25%-ის შემოზიდვა უზრუნველყოფილ იქნეს ა/წ. ოქტომბრის 1-დე, ხოლო დანარჩენი 75%-ისა—1931 წ. იანვრის 1-დე.

12. ტრაქტორების რაც შეიძლება უფრო რაციონალურად გამოყენების მიზნით—საჭიროდ იქნეს ცნობილი—რათა საბამბე რაიონებში ყველა ახლად მიღებული და აგრეთვე უკვე ქონებული ტრაქტორი (იმ ტრაქტორების გარდა, რაც უკვე მიღებულია და საბჭოთა მეურნეობებისათვის განკუთვნილი) გამოყენებულ იქნეს მარტოოდენ სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების ორგანიზაციის

მეშვეობით. წინადადება მიეცეს სამებაზე კოოპერაციის რესპუბლიკანურ ცენტრებს ჩააბარონ, არა უგვიანეს ა/წ. ოქტომბრის 1-სა, ყველა მათ განკარგულებაში ქონებული ტრაქტორი და სატრაქტორო სახელოსნო ტრაქტორცენტრის ა/კ. განყოფილებას, რომელსაც დაევალოს, უკვე ქონებული და ახლად მისაღები ტრაქტორების ბაზისზე, დაუყოვნებლივ შეუდგეს საბამე რაიონებში სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების მოწყობას.

ა/კ. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატმა დეკადის ვადაზე განსახლვროს ტრაქტორების დატვირთვის ნორმები, ტრაქტორისტების მომზადების წესი და მათი მუშაობის დრო, რისთვისაც მიიღოს მხედველობაში ორცეცხლა მუშაობა.

ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატმა, ა/კ. სას.-სამ. კოოპ. ამხანაგობათა კავშირისა, ტრაქტორცენტრის ა/კ. განყოფილებისა და მთავარი სამებაზე კომიტეტის ა/კ. განყოფილების მონაწილეობით, უნდა განსახლვროს სამებაზე კოოპერაციის მიერ ტრაქტორცენტრისათვის ტრაქტორების ვადაცემის წესი; იმავდროულად განსახლვროს საბამე რაიონებში სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების მოწყობის წესი, მათი რაოდენობა და მოწყობის ვადა.

13. რათა შესუსტებულ იქნეს მუშა-ხელის ნაკლებობა, რამაც მიმდინარე წელს თავი იჩინა ზოგიერთ საბამე რაიონში,—წინადადება მიეცეს ტრაქტორცენტრის ა/კ. განყოფილებას—პურეულის მოსავლის აკრევისა და გალევების მექანიზაციით, გაანთავისუფლოს მუშა-ხელი ბამბაზე სამუშაოდ, რისთვისაც მოამარაგოს საბამე რაიონების სამანქანო-სატრაქტორო სადგურები სათანადო რაოდენობის სამკელი და საღებო მანქანებით, რომლების მუშაობისათვისაც გამოყენებულ იქნეს სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების ტრაქტორები.

14. 1930-31 წელს აგროპუნქტების რიცხვი საბამე რაიონებში მიღწეულ იქნეს 86-დე, რისთვისაც გათვალისწინებულ იქნეს 28 ახალი აგროპუნქტის გახსნა.

15. სადგომებით უზრუნველსაყოფად განხორციელებულ იქნეს წინამდებარე წელს 42 აგროპუნქტის მშენებლობა, რისთვისაც გათვალისწინებულ იქნეს 1.155.000 მან. გადადება მთავარი სამებაზე კომიტეტის ხარჯით.

16. საბამე რაიონებში 1930-31 წელს განსახორციელებელ აგროლონისძიებათა დამტკიცებული გეგმის შესრულებასთან დაკავშირებული ხარჯების 75%—ი დაეკისროს მთავარი სამებაზე კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას, ხოლო 25%—სამებაზე კოოპერაციას, კოლექტიურ მეურნეობათა სისტემას და ტრაქტორცენტრის ა/კ. განყოფილებას—სათანადო ნაწილებად.

17. რადგანაც სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების მთელ რიგ რაიონებში კოლექტივიზაციის პროცენტი საკმარისი არ არის, საჭიროდ იქნეს ცნობილი, რომ აგროკომპლექსის გატარება უახლოესი წლის განმავლობაში დატოვებულ იყოს სამებაზე კოოპერაციის ხელში; ხოლო იქ, სადაც ეს პრაქტიკულად შესაძლებელია, აგროკომპლექსის გატარება დაეკისროს მთლად სამანქანო-სატრაქტორო სადგურებს. დაევალოს ა/კ. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს გაანაწილოს 1930 წ. ოქტომბრის 1-თვის აგროკომპლექსის გატარების რაიონები სამებაზე კოოპერაციასა და სამანქანო-სატრაქტორო სადგურებს შორის.

18. წინადადება მიეცეს ა/კ. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს დეკადის ვადაზე შეადგინოს, მინაღები ტრაქტორების რაოდენობის მიხედვით, სამანქანო სატრაქტორო სადგურების განვითარების გეგმა, მათი რიცხვისა, ოდენობისა და რაიონობითი განაწილების აღნიშვნით.

19. წინადადება მიეცეს მთავარი სამებაშეუ კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას და ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს გააფართოონ საცდელ-საკვლევი მუშაობა ბამბის ნათესისათვის სასუქის გამოყენების ხაზით, რისთვისაც განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს ამ საკითხის შესწავლას სარაიონო მასშტაბით, რათა რაც შეიძლება სასწრაფოდ მოხდეს შედეგების პრაქტიკული შეფარდება მასსიური მასშტაბით.

ამავე დროს ა/კ. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატმა უნდა შეისწავლოს ა/კსფსრ ცალკეულ რაიონებში ბამბის ბოგარულად თესვის გამოყენების საკითხი და მიიღოს ღონისძიება საცდელი საბუდეების ჩასაყრელად არა ნაკლებ, ვიდრე 1.000 ჰექტარის ფართობზე.

20. რადგანაც ბამბის თესვის თავის დროზე დამთავრებას უაღრესი მნიშვნელობა აქვს, წინადადება მიეცეს ა/კ. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს და მთავარი სამებაშეუ კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას, ორი თვის ვადაზე, შეიმუშაონ ბამბის თესვის დამთავრების რაიონობითი ვადები და ბამბის თესვის დამთავრების უკიდურესი ვადა დააწესონ არა უგვიანეს მაისის 15-სა.

21. რადგანაც ეგვიპტის ბამბის კულტურის განვითარებას უდიდესი ეკონომიური მნიშვნელობა აქვს, წინადადება მიეცეს მთავარი სამებაშეუ კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას—ა/კსფსრ საბჭოთა მეურნეობებში ეგვიპტის ბამბის თესვა მიღწეულ იქნეს არა ნაკლებ, ვიდრე 1.000 ჰექტარის ფართობზე.

22. წინადადება მიეცეს მთავარი სამებაშეუ კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას და ა/კ. კოლექტიურ მეურნეობათა ცენტრს მოაწყონ ბამბის თესვა გადარგვის მეთოდით 400 ჰექტარის ფართობზე, აქედან 250 ჰექტარი მთავარი სამებაშეუ კომიტეტისა და ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატების საბჭოთა მეურნეობებში, ხოლო 150 ჰექტ.—კოლექტიურ მეურნეობებში.

23. წინადადება მიეცეს სამეზ. მთ. კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას—თავის დროზე უზრუნველჰყოს ა/კსფსრ-ში 1930-31 წლის თესვის კამპანიის პერიოდში სამებაშეუ ამხანაგობანი საჭირო რაოდენობის ნორმალური თვისების გაუმჯობესებული ჯიშინი საბამზე თესლით, რაც გატარებულია სათანადო სალაბორატორო კონტროლში.

24. ბამბის სათესლე მასალის თვისების გასაუმჯობესებლად წინადადება მიეცეს მთავარი სამებაშეუ კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას და ა/კ. კოლექტიურ მეურნეობათა ცენტრს განავითარონ მუშაობა მეთესლეობის დარგში კოლექტიურ მეურნეობათა შორის, რათა 1931 წელს სათესლეების ფართობმა კოლექტიურ მეურნეობებში მიაღწიოს 8.000 ჰექტარამდე.

IV. საირიგაციო ღონისძიებანი.

1. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისარიატს საბჭოებს—დაავალონ წყალსამეურნეო ორგანოებს—სავსე-

ბით უზრუნველჰყონ წყლის მიწვებით 1930-31 წლისთვის, საბამზე პლანტაციების ნაეარაუდევი ნამატი 95.000 ჰექტარის რაოდენობით, როგორც ახალი სისტემების მშენებლობით, ისე, განსაკუთრებულად, არსებული სისტემების ექსპლოატაციისა და წყალსარგებლობის გაუმჯობესებით; ამასთანავე, გამოსასვლელად ნაეარაუდევი ფართობი უნდა ჩაითვალოს მინიმალურ პროგრამად.

2. რადგანაც 1930-31 წლისთვის ნაეარაუდევი საბამზე ფართობის ნაწილის უდიდესი ნაწილი იმ ანგარიშით არის გათვალისწინებული, რომ არსებული სისტემების ექსპლოატაცია გაუმჯობესებულ და რაციონალიზებულ იქნება, აგრეთვე, რომ აღმოიფხვრება მტაცებლური მონხმარება წყლისა ბევრი რაიონის მოსახლეობის მიერ, —წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს — დაავალონ რესპუბლიკანურ წყალთა მეურნეობის სამართველოებს განახორციელონ შემდეგი ღონისძიებანი:

ა) მოაწესრიგონ ადგილობრივ წყალსარგებლობა არსებულ სისტემებზე;

ბ) სავსებით გამოიყენონ სისტემები ლამლამობით;

გ) განახორციელონ არსებული სისტემების რემონტი მათი ექსპლოატაციის გასაუმჯობესებლად;

დ) მოაწყონ მაქსიმალური გამოყენება წყლისა ზამთრის არათის განხორციელებით.

3. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს — შეადგინონ, რესპუბლიკანური წყალთა მეურნეობის სამმართველოების მეშვეობით, არა უგვიანეს ა/წ. სექტემბრის 20-ისა, ზამბის ფართობთა რაიონობითი გეგმის მიხედვით, წყალსარგებლობის გეგმები და წესი, —სამდინარეო სისტემებზე, წყალთა რაიონებზე და არხებზე დანაწილებით, და გამოიტანონ წყალსარგებლობის შედგენილი გეგმები და წესი, ზამბის სათესი ფართობების გეგმასთან ერთად, ფართო განხილვისათვის საბამზე რაიონებში, რათა ამ გეგმებმა ზილწიონ სოფლამდე, კოლექტიურ მეურნეობამდე და ცალკეულ კომლამდე.

4. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს და ა/კ. წყალთა მეურნეობის მშენებლობის სამმართველოს განსაზღვრონ, რესპუბლიკანური წყალთა მეურნეობის სამმართველოების მეშვეობით, 1930-31 წლის ყველა საწარმოო წყალსამეურნეო სამუშაოს საკალენდრო ვადები — იმ მხრით, რომ მაქსიმალურად შეიკვრივებულ იქნეს სამშენებლო სეზონი, თანაც ისეთი ვარაუდით, რომ ოპერატიული გეგმით გათვალისწინებული სამუშაოების დამთავრება მოხდეს ვადაზე და შეეგუოს ვაზაფხულის თესვის კამპანიას, ე. ი. არა უგვიანეს 1931 წ. მარტის 15-სა.

მიეცეს განსაკუთრებული ყურადღება მიღმშენებლობისა, მულანისა და აზერბაიჯანის სსრ-ისა და საქართველოს სსრ-ის ალაზნის წყალსაქანების სამუშაოთა თავის დროზე დამთავრებას.

5. წინადადება მიეცეს აზერბაიჯანის სსრ-ისა და სომხეთის სსრ-ის სახალხო კომისართა საბჭოებს — დაავალონ აზერბაიჯანის წყალთა მეურნეობის სამმართველოს და სომხეთის წყალთა მეურნეობის სამმართველოს — დაუყოვნებლივ შეუდგინენ არსებული წყალსაქანების გადაჯგუფებას, რემონტსა და რე-

კონსტრუქციას ისეთი ვარაუდით, რომ სამუშაოები დამთავრებულ იქნეს არა უგვიანეს 1931 წ. თებერვლისა; ამასთანავე, განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს რემონტის თვისებას.

6. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—დაავალონ რესპუბლიკანურ წყალთა მეურნეობის სამმართველოებს გააძლიერონ სამუშაოები ადგილობრივი სისტემების ნაწილობრივი და ძირითადი გადაკეთებისათვის, დამტკიცებული გეგმის თანახმად, ისეთი ვარაუდით, რომ სამუშაოები დამთავრებულ იქნეს არა უგვიანეს 1931 წლის მარტის 15-სა.

7. წინადადება მიეცეს აზერბაიჯანის სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს—დაავალოს აზერბაიჯანის წყალთა მეურნეობის სამმართველოს განახორციელოს მდ. არაქსისა და მტკვრის ნაპირების გასამაგრებელი სამუშაოები ზამთრის პერიოდში, ისეთი ვარაუდით, რომ ეს სამუშაოები დამთავრებულ იქნეს არა უგვიანეს, ვიდრე 1931 წლის მარტის ბოლოს; ამის შემდეგ მოსახლეობის მობილზაცია ნაპირების გასამაგრებელი სამუშაოების წარმოებისათვის აიკრძალოს, გარდა სტიქიურ უბედურებათა მოვლენისა.

8. დაევალოს ა/კ. ფინანსთა სახალხო კომისარიატს—უზრუნველყოს 1930-31 წლ. წყალსამეურნეო სამუშაოები თავის დროზე კრედიტების გახსნით, განსაკუთრებით პირველი კვარტალის კრედიტების—წყალსაქანებისა, წვრილი მშენებლობისა და შემობტკუვრებისათვის, რადგანაც პირველი კვარტალი უფრო ხელსაყრელი პერიოდია სეზონისა საირრიგაციო მშენებლობის ამ ნაწილის შესასრულებლად.

9. დაევალოს ა/კ. ფინანსთა სახალხო კომისარიატსა და სსრკ-ის კოლექტიურ მეურნეობათა ბანკის ა/კ. განყოფილებას—უზრუნველყონ სარემონტო და სხვა სამუშაოები საჭირო კრედიტების გაცემით სამელიორაციო ფონდიდან.

10. მოსახლეობის მასებში კულტურის წარმატებისა და წყალსარგებლობის ტენიკის გაუმჯობესებისათვის დაევალოს მთავარი სამეცამბეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას, ამიერკავკასიის წყალთა მეურნეობის საცდელ-საკვლევო ინსტიტუტის მონაწილეობით, შეიმუშაოს და წარმოადგინოს, ორი დეკადის ვადაზე, ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოში დასამტკიცებლად პროექტი წყალმინიმუმის შესახებ, აგრომინიმუმის მსგავსად, როგორც ყველა წყალმოსარგებელსათვის სავალდებულო კომპლექსი სარწყავრ რესურსების რაციონალურად გამოყენების სხვადასხვა ხერხისა.

11. წინადადება მიეცეს ა/კ. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს და მთავარი სამეცამბეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას, წყალთა მეურნეობის საცდელ-საკვლევო ინსტიტუტის მონაწილეობით, გასინჯოს და გააზუსტოს წყალთა მეურნეობის მომუშავეთა კადრების მომზადების გეგმა, კერძოდ—ექსპლოატაციის დარგში მომუშავეთა მომზადებისა, გამოსასვლელი საბამეო მიწების გეგმის გაფართოების შესაბამისად. იმავდროულად მიმაგრებულ იქნენ მთავარი სამეცამბეო კომიტეტის რწმუნებულზე და წყალთა მეურნეობის სამმართველოებზე ა/კსფსრ უმაღლესი ტენიკური სასწავლებლებისა და ტენიკუების მიერ გამოშვებული ყველა ირრიგატორნი.

12. წინადადება მიეცეს ა/კფსრ შედგენილობაში შემაჯავლი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—1930-31 წლისთვის დასახული საირიგაციო მშენებლობის გეგმის უზრუნველსაყოფად—მოახდინონ არა უგვიანეს ა/წ. ოქტომბრის 1-სა რესპუბლიკანური წყალთა სამმართველოების რეორგანიზაცია შემდეგ საფუძვლებზე:

ა) განათავისუფლონ რესპუბლიკანური წყალთა მეურნეობის სამმართველოები დიდროვან მშენებლობათა სამუშაოებისაგან და გადასცენ ეს სამუშაოები ა/კ. წყალთა მეურნეობის მშენებლობის ტრესტს და ა/კ. წყალთა მეურნეობის გამოკვლევისა და პროექტირების ტრესტს;

ბ) ჩამოერთვას სხვა ორგანიზაციებს საწყალსაქანო მეურნეობა—ყველა დანადგამით, ქონებით, მასალით, ფულადი სახსარით და პირადი შედგენილობით—და წყალსაქანები გაერთიანდეს ერთ საწყალსაქანო მეურნეობად რესპუბლიკანურ წყალთა მეურნეობის სამმართველოების შედგენილობაში;

გ) მოაწყონ ამ მიზნისათვის რესპუბლიკანურ წყალთა მეურნეობის სამმართველოების შედგენილობაში მექანიკური მორწყვის სამმართველოები—წყალსაქანების პროექტირებისა, მშენებლობისა, რემონტისა და ექსპლოატაციის ფუნქციებით;

დ) შეიმუშაონ და წარმოადგინონ ორი კვირის ვიდაზე ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოში დასამტკიცებლად დადგ. პროექტ. მექანიკური სარწყავი წყლის სარგებლობისათვის გამოსაღების დაწესების შესახებ, ისეთი ვარაუდით, რომ მექანიკური სარწყავი წყლის სარგებლობისათვის განსაზღვრული გამოსაღები არ აღემატებოდეს თვითდენიანი სისტემისათვის დაწესებულ საშუალო განაკვეთს უფრო მეტჯერ, ვიდრე ერთი-ორად; ამასთანავე, მოსალოდნელი დეფიციტი წყალსაქანების საექსპლოატაციო ხარჯებისა მიეწეროს წყლის გამოსაღებს.

13. წინადადება მიეცეს აზერბაიჯანის სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს—ვალდებულჰყოს აზერბაიჯანის სსრ წყალთა მეურნეობის სამმართველო—არა უგვიანეს ა/წ. ოქტომბრის 1-სა—განახორციელოს საექსპლოატაციო სამსახურის რეორგანიზაცია მულანზე იმ მხრით, რომ ძირითადად მოწესრიგებულ იქნეს წყალსარგებლობა მულანის სისტემებზე და მოისპოს წყლის მტაცებლური ხარჯვა.

14. წინადადება მიეცეს ა/კფსრ შედგენილობაში შემაჯავლი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს განახორციელონ ლონისძიებანი საექსპლოატაციო დარგის მიმუშავება შედგენილობის გაუმჯობესებისა და დაკომპლექტებისათვის ადგილებზე, და აგრეთვე მათი საბინაო და კულტურულ-საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესებისათვის.

15. წინადადება მიეცეს ა/კფსრ შედგენილობაში შემაჯავლი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—გამოსცენ განსაკუთრებული დადგენილება, რომლის ძალითაც სარაიონო აღმასრულებელმა კომიტეტებმა, აღმასრულებელი კომიტეტების თავმჯდომარეთა პირადი პასუხისმგებლობით, უნდა უზრუნველჰყონ ხელისშეწყობა წყალთა მეურნეობის ორგანოებისათვის წყალსარგებლობის სათანადოდ მოგვარებისა, ღამით მორწყვისა, ზამთრის არათისა, მოსახლეობის სამუშაოზე გამოსვლისა ნატურალური ბეგარის წესით და წყლის გამოსაღების გადა-

ხდევინების საქმეში, აგრეთვე იმ სხვა ღონისძიებათა განხორციელების საქმეში, რაც წყალმოსარგებლეთა შორის სათანადო საწარმოო დისციპლინის შთანერგვას ეხება.

16. წყალსამეურნეო სამუშაოების საშენი მასალით და მუშა-ძალით დაუცადებელი მომარაგებისათვის დაევალოს ა/კ. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს, — ა/კ. ვაჭრობის სახალხო კომისარიატისა, ა/კ. შრომის სახალხო კომისარიატისა და ა/კ. სახელმწიფო საგეგმო კომისიის (სამშენებლო სექტორის ხაზით) მონაწილეობითა და მთავარი სამებაშეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებასთან შეთანხმებით, — წარმოუდგინოს ერთი თვის ვადაზე ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს ამ სფეროში საჭირო ღონისძიებათა პროექტი.

17. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს, ზემოდ ჩამოთვლილი წყალსამეურნეო სამუშაოების შესასრულებლად, ვალდებულჰყონ რესპუბლიკანური წყალთა მეურნეობის სამმართველოები მოისმინონ არა უგვიანეს ა/წ. ოქტომბრის 1-სა სათანადო მოხსენება — კონკრეტულ ღონისძიებათა აღნიშვნით.

V. საბამე მეურნეობათა მომარაგება.

1. რათა თავიდან აცილებულ იქნეს ბამბის მთესველთა შეფერხებით მომარაგება, რამაც წინა დ თავი იჩინა, და რადგანაც ეს მომარაგება, საერთოდ, აღგილებზე არადამაკმაყოფილებელ მდგომარეობაში იყო, წინადადება მიეცეს ა/კ. ვაჭრობის სახალხო კომისარიატს, „სოიუზხსლბ“-ის ა/კ. კონტ., ა/კ. სამომხმარებლო კოოპ. ამხანაგობათა კავშირს, ა/კ. სას.-სამ. კოოპ. ამხანაგობათა კავშირს (სამებაშეო კოოპერაციის ხაზით) და მთავარი სამებაშეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას — სისტემატორი მეთვალყურეობა იქონიონ მომარაგებისათვის სამრეწველო და სასურსათო საქონლის შემოზიდვის დამტკიცებული გეგმების ფარგლებში, და იხმარონ ყველა საჭირო ღონისძიება სამომხმარებლო კოოპერაციის ქვედა სისტემის განსამტკიცებლად და მის მიერ ბამბის მთესველთათვის ნორმალური მომსახურეობის გასაწევად.

2. წინადადება მიეცეს მთავარი მებამეობის კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას, ა/კ. სას.-სამ. კოოპ. ამხანაგობათა კავშირს (სამებაშეო კოოპერაციის ხაზით) და ა/კ. სამომხმარებლო კოოპ. ამხანაგობათა კავშირს — შეადგინონ პურით და სამრეწველო საქონლით ბამბის მთესველთა მომარაგების გეგმა წლიური მასშტაბით, საკალენდრო წლის საფუძველზე, და გაცემა გაანაწილონ სამ პერიოდზე: კონტრაქტაციის პერიოდი, მიწის შემოყრის პერიოდი და ნედლი ბამბის შესყიდვის პერიოდი.

3. წინადადება მიეცეს მთავარი მებამეობის კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას და ა/კ. სას.-სამ. კოოპ. ამხანაგობათა კავშირს (სამებაშეო კოოპერაციის ხაზით) განსაზღვრონ საბამე რაიონებში შესაზიდი საქონლის საერთო კონტინგენტი, განაწილების წესი და ნორმები და, ა/კ. ვაჭრობის სახალხო კომისარიატთან შეთანხმების შემდეგ, წარმოადგინონ დასამტკიცებლად ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოში არა უგვიანეს ა/წ. ნოემბრის 1-სა.

4. მიმდინარე წლის შესყიდვის კამპანიის მაგალითის მსგავსად დაწესებულ იქნეს 1931 წლის თესვის კამპანიის პერიოდისათვის ბამბის მთესველთა საგარანტიო მომარაგება იმ პრინციპის მიხედვით, რომ ისინი დაყოფილ იქნენ სოციალურ ჯგუფებად და მათ მიერ თესვისა და ნედლი ბამბის ჩაბარების სფეროში ნაკისრებ ვალდებულებათა შესაბამისად, და რომ განსაზღვრულ იქნეს გასაცემი სამრეწველო საქონლის წლიური ნორმები ბამბის მთესველთა მიერ ჩასაბარებელი ნედლი ბამბის ლირებულობის 60%-ის რაოდენობით.

5. მიენდოს ა/კ. ვაქრობის სახალხო კომისარიატს 1930-31 წლისთვის ბამბის მთესველთა საგარანტიო მომარაგებაში გაითვალისწინოს 80%-ით მომარაგება ბამბეული მანუფაქტურით, ბრინჯით, ჩაით, შაქრით, მცენარეული ზეთით, საპნით, ფეხსაცმლით, ტყავეული საქონლით და 20%-ით მომარაგება სხვა საქონლით (სილიკატი, რკინეული საქონელი, რკინა, მარილი, სასარაჯო მასალა და სხვ.).

6. წინადადება მიეცეს მთავარი სამეზამბეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას და ა/კ. სას.-სამ. კოოპ. ამხანაგობათა კავშირს, ა/კ. ვაქრობის სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით, წარმოადგინონ, არა უგვიანეს ა-წ. ოქტომბრისა, პურის შემოზიდვის გეგმა—საკალენდრო დაყოფით და მისი განაწილების გეგმა, რაც დაუპირებულ უნდა იქნეს 1930-31 წ. კამპანიის პერიოდში ბამბის მთესველთა დიფერენციალური მომარაგების სისტემაზე, სოციალური ჯგუფების მიხედვით.

7. წინადადება მიეცეს ა/კ. სამომხმარებლო კოოპ. ამხანაგობათა კავშირს და მთავარი სამეზამბეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას წარმოადგინონ ორი დეკადის ვადაზე ა/კ.სფსრ სახალხო კომისართა საბჭოში სპეციალური მოხსენება—სამომხმარებლო კოოპერაციის სისტემის მეშვეობით ბამბის მთესველთა მომარაგების წესის შესახებ.

VI. კ ა დ რ ე ბ ი.

საბამებ მეურნეობათათვის აგროტექნიკური მომსახურეობის გაწევის გეგმის შესასრულებლად და იმის გამო, რომ მეზამბეობის ხაზით მომუშავე როგორც აგროტექნიკური, ისე ტექნიკური პერსონალი რიცხვობრივ მეტად ნაკლებია და დაბალი კვალიფიკაციისა, —საჭიროდ იქნეს ცნობილი:

1. აზერბაიჯანის სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტიდან წინამდებარე პერიოდში გამოსაშვებ პირთა 80%-ი მიმაგრებულ იქნეს „პამბუკბიროღზე“ (აზერბაიჯანის სამეზამბეო კოოპერაციის კავშირი) და აზერბაიჯანის სსრ კოლექტიურ მეურნეობათა ცენტრზე.

2. უმაღლესი სასოფლო-სამეურნეო სასწავლებლებიდან გამოშვებულ პირთა 50%-ი სომხეთის სსრ-ში და 30%-ი საქართველოს სსრ-ში მიმაგრებულ იქნეს სამეზამბეო ორგანიზაციებზე.

3. აზერბაიჯანის სსრ მეზამბეობის ტექნიკუმებიდან წინამდებარე პერიოდში გამოსაშვებ პირთა 75%-ი მიმაგრებულ იქნეს სამეზამბეო კოოპერაციაზე და ა/კ. კოლექტიურ მეურნეობათა ცენტრზე, ხოლო 25%-ი—მთავარი სამეზამბეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებაზე—საბჭოთა საბამებ მეურნეობათათვის.

4. მებამბეობათა და წყალთა ორგანიზაციების და სამებამბეო კოოპერაციის მთელი აგრონომიული და საინჟინერო-სატექნიკო პერსონალი ჩათვალოს მობილიზებულად ერთის წლით.

ამავე დროს მიზანშეწონილად და საჭიროდ იქნეს ცნობილი, რათა გაზაფხულის ბაზმის თესვის კამპანიაში ჩაბმულ იქნეს შუა-აზიიდან მოწვეული არა ნაკლებ 100 გამოცდილი მოწინავე გლეხისა ინსტრუქტორების სახით; ამის განხორციელება დაეკისროს მთავარი სამებამბეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას. ეთხოვოს მთავარ სამებამბეო კომიტეტსა და შუა-აზიის ორგანიზაციებს ხელი შეუწყონ ამ საქმეს.

5. მთავარი სამებამბეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებამ, ა/კ. კოლექტიურ მეურნეობათა ცენტრმა და ა/კ. სას.-სამ. კოოპ. ამხანაგობათა კავშირმა—არა უგვიანეს ა/წ. ნოემბრის 1-სა—უნდა მოაწყონ საბჭოთა ერთ-ერთ საბამბე მეურნეობაში ექვსთვიანი კურსები 60 კაცისათვის—გლეხთაგან აგრონომიის პრაქტიკოსების მოსამზადებლად; ეს 60 კაცი შერჩეულ უნდა იქნენ იმ კოლმეურნეთა და ღარიბ და საშუალო გლეხთაგან, რომელთაც გამოიჩინეს უნარი და ცოდნა ბამბის დამუშავებისა და მოსავლიანობის გადიდების საქმეში; აღნიშნული კურსების მსმენელნი უზრუნველყოფილ უნდა იქნენ სათანადო კონტრაქტაციით; საამისო ხარჯი მიეწეროს ზემოხსენებულ ორგანიზაციებს.

დაევალოს მთავარი სამებამბეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას ასი კაცი მოწინავე გლეხთაგან გაგზავნოს შუა-აზიაში 3 თვის ვადით ბამბის საქმის დაყენების შესასწავლად.

6. ა/კ. კოლექტიურ მეურნეობათა ცენტრმა და ა/კ. სას.-სამ. კოოპერატიულ ამხანაგობათა კავშირმა უნდა მოაწყონ კოლმეურნეთა მოსამზადებლად მოკლევადიანი კურსები არა ნაკლებ, ვიდრე 3.000 კაცისათვის, რომელთაც უნდა შესწავლონ სას.-სამ. მანქანების (სათესი, კულტივატორი), ხმარების ელემენტარული ხერხი, მორწყვის ხერხი, მიწის გაპატება და ცხენების მოვლა. კურსები მოეწყოს კოოპერაციის ქვედა აგრონომიული ქსელის აგროპერსონალის ძალებით, ისეთი ვარაუდით, რომ კურსები მოქმედობდეს წინამდებარე 1930/31 წლის ზამთრის განმავლობაში.

კურსების შესანახად საჭირო ხარჯი დაეკისროს მთავარი სამებამბეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას.

7. ა/კ. კოლექტიურ მეურნეობათა ცენტრმა, ა/კ. სას.-სამ. კოოპ. ამხანაგობათა კავშირმა (სამებამბეო კოოპერაციის ხაზით) და მთავარი სამებამბეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებამ უნდა განახორციელონ წინამდებარე ზამთრის პერიოდში, არა უგვიანეს, ვიდრე 1931 წლის იანვრის 1-თვის დამთავრებით,— მთელი ქვედა აგროპერსონალის გარდამზადება სპეციალურ კურსებზე. საამისო ხარჯები დაეკისროს ზემოაღნიშნულ ორგანიზაციებს.

8. ტრაქტორისტების მოსამზადებლად, კერძოდ—იმ ტრაქტორისტებისა, რომელთაც უნდა იცოდნენ ბამბის მწყრივად თესვა და დამუშავება „ფორმოლ“ ტრაქტორებით, წინადადება მიეცეს ა/კ. კოლექტიურ მეურნეობათა ცენტრს, მთავარი სამებამბეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას და ტრაქტორცენტრის ა/კ. განყოფილებას—მოაწყონ, არა უგვიანეს ა/წ. ოქტომბრის 1-სა, სპეციალური

კურსები 500 ტრაქტორისტისა და 1.500 მესაქესათვის. სამისო ხარჯების ის ნაწილი, რაც სამანქანო სატრაქტორო სადგურების ტრაქტორისტებისა და მესაქეების მომზადებას დასჭირდება, დაეკისროს ტრაქტორცენტრის ა/კ. განყოფილებას, ხოლო რაც კოლექტიურ მეურნეობათ დასჭირდებათ—მთავარი სამებაშეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას.

9. წინადადება მიეცეს მთავარი სამებაშეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას მიაქციოს განსაკუთრებული ყურადღება ა/კ. მებაშეობის ინსტიტუტის მსმენელთა შეუწყვეტელი საწარმოო პრაქტიკის დაყენების საქმეს.

10. მებაშეობის ტენიკუმები სალიანში, გოჭაში და ნახიგევანში გადაიკეს მთავარი მებაშეობის კომიტეტის რწმუნებულის გამგებლობაში.

ამავე დროს, რადგანაც საკიროა 3 დანარჩენი მებაშეობის ტენიკუმის (აღდამისა და განჯისა აზერბაიჯანის სსრ-ში და ერევნისა—სომხეთის სსრ-ში) აგრეთვე მთავარი სამებაშეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილების გამგებლობაში გადაცემა, წინადადება მიეცეს ა/კ. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს სთხოვოს სსრკ-ის მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს ნებართვა ამ გადაწყვეტილებისათვის—სათანადო სახსარის გაცემით; აგრეთვე აღძრას სსრკ-ის მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის წინაშე საკითხი ახალი მებაშეობის ტენიკუმის გახსნის ოაზბაზე სარვანში თურქულ ენაზე თურქული კადრების მოსამზადებლად.

11. წინადადება მიეცეს მთავარი სამებაშეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას თავის დროზე შეავსოს აღნიშნული ტენიკუმები საკირო რაოდენობის მსმენელებით და განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციოს სოციალურ შერჩევას.

12. წინადადება მიეცეს მთავარი სამებაშეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილებას, მებაშეობის ტენიკუმების სასწავლო გეგმების აგების დროს, განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციოს მათში საწარმოო პრაქტიკის ორგანიზაციისა და დაყენების საქმეს.

13. წინადადება მიეცეს ა/კ. სას.-სამ. კოოპ. ამხანაგობათა კავშირს (სამებაშეო კოოპერაციის ხაზით) და ა/კ. კოლექტიურ მეურნეობათა ცენტრს—თვითეულ საბამე რაიონში მოაწყონ თითო სანიმუშო-საჩვენებელი კოლექტიური მეურნეობა და განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ ამ კოლექტიურ მეურნეობებში ბამბის დამუშავების პროცესების მაქსიმალურ მექანიზაციის და შრომის სათანადო ორგანიზაციისა და აღნუსხვას.

14. მიენდოს ა/კ. წარმომადგენლობას აღძრას სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს წინაშე შუამდგომლობა მებაშეობის ორგანიზაციების აგროპერსონალის ერთი წლით განმეორებითი სამხედრო სამსახურისაგან განთავისუფლების შესახებ.

VII. საორგანიზაციო ღონისძიებანი.

1. პასუხისმგებლობა ამა დადგინილების თავის დროზე და საცვებით შერულებისათვის დაეკისროს პერსონალურად ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარს, მთავარი სამებაშეო კომიტეტის რწმუნებულს, ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოების თავმჯდომე-

რეებს, ხოლო რაიონებში — სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტების თავმჯდომარეებს.

2. საერთო მეთვალყურეობა, კონტროლი და ამა დადგენილების შესრულების შემოწმება დაეკისროს თესვის კამპანიისათვის დანიშნულ განსაკუთრებულ რწმუნებულს.

ის ორგანიზაცია, რომელსაც დაკისრებული აქვს ამა თუ იმ ფუნქციის შესრულება, მოვალეა შეასრულოს იგი საზედმიწევნო ვადაზე დაწესებულების ხელმძღვანელის პირადი პასუხისმგებლობით და პერიოდულად ანგარიში წარუდგინოს განსაკუთრებულ რწმუნებულს.

განსაკუთრებული რწმუნებული მოვალეა თვითეულ ორ დეკადაში ერთხელ წარუდგინოს ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მოხსენება 1930-31 წლის საბამე კამპანიის მომზადებისა და მსვლელობის შესახებ.

3. დადგენილება ესე მიწვევნილ იქნეს საბამე რაიონების სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებამდე.

ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე მ. ეგაიზარიანი.

ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველის თან. დრ. აღმ. ა. ბანოვიჩი.

1930 წ. სექტემბრის 5.

ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“ ს 249 №-ში 1930 წ. სექტემბრის 15-ს.

№ 279.

185. „ა/კფსრ შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული შრომის ბაზრის საბჭოს დებულების“ მე-2 მუხლის დამატების შესახებ.

ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

I. „ა/კფსრ შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული შრომის ბაზრის საბჭოს დებულების“ (ა/კფსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-13 №-ი, მუხ. 152) მე-2 მუხ. დამატებულ იქნეს მით, რომ საბჭოს შედგენილობა შეივსოს ამიერკავკასიის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტთან არსებული მშრომელ ქალთა შრომისა და ყოფაცხოვრების გააუმჯობესებელი კომისიის წარმომადგენლით.

II. წანაღადება მიეცეს ა/კფსრ შედგენილობაში შემაჯალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს შეუთანხმონ თავიანთი კანონდებლობა ამა დღედგენილებას.

ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე მ. ეგაიზარიანი.

ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველის თან. დრ. აღმ. ა. ბანოვიჩი.

1930 წ. სექტემბრის 8.

ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 253 №-ში 1930 წ. სექტემბრის 19-ს.

№ 280.

186. იმ მებამბეთა წინააღმდეგ ბრძოლის ღონისძიებათა შესახებ, რომელთაც ბოროტი განზრახვით არ დათესეს ბამბა, იმ მებამბეთა შესახებ, რომელთაც არ შეასრულეს საკონტრაქტაციო ვალდებულებანი და იმ მებამბეთა დაპრემირების შესახებ, რომელთაც შეასრულეს საკონტრაქტაციო ვალდებულებანი.

„1930-31 წელს ბამბის მოკრეფის კამპანიის ჩატარების შესახებ“ გამოცემული ა/კსტსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. აგვისტოს 28-ის თარიღისა და 276 №-ის დადგენილები (ა/კსტსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-17 №-ი, მუხ. 182) დასამატებლად ა/კსტსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღდგენს:

1. რათა აღმოფხვრილ იქნეს შემთხვევები საკონტრაქტაციო ვალდებულებათა დარღვევის და შეუსრულებლობისა ბამბის ზოგიერთ მთესველთა მიერ, განსაკუთრებით კულაკური ჯგუფების მიერ, წინადადება მიეცეს სამებამბეო კოოპერაციას ბამბის მოკრეფის წინამდებარე კამპანიის პერიოდში შეუფარდოს არა-მუყაით და ბოროტი განზრახვით მომქმედ მთესველთ შემდეგი ღონისძიებანი გადასახდელის ხასიათისა:

ა) ის მთესველი, რომელიც თავის საკონტრაქტაციო ვალდებულებას ბამბის დათესვისას არ შეასრულებს სავსებით ან დაკონტრაქტებული ფართობის 60%-ზე მეტი რაოდენობით, ხოლო ის კულაკი, რომელიც არ შეასრულებს თავის ვალდებულებას ბამბის დათესვისას 25%-ზე მეტი რაოდენობით, — გარდა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირგაუტყენლობის ჯარიმის გადახდევინებისა, — მიცემულ უნდა იქნეს პასუხისმგებლობის სისხლის სამართლის წესით ა/კსტსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სისხლის სამართლის კოდექსების სათანადო მუხლების თანახმად — ბოროტი განზრახვით ვალდებულების შეუსრულებლობისათვის; ამასთანავე, პირველი ჰკარგავს შეპირობებული რაოდენობის პურისა და სამრეწველო საქონლის მიღების უფლებას;

ბ) დანაზრჩენ მთესველთ, რომელნიც შეასრულებენ საკონტრაქტაციო ვალდებულებათ წინა მუხლში აღნიშნულ რაოდენობაზე ნაკლებ ფარგლებში, ბამბის შესყიდვის კამპანიის დამთავრების შემდეგ, დაეკისრებათ საკონტრაქტაციო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პასუხისმგებლობა, რისთვისაც ანგარიშში მიღებულ უნდა იქნეს მათ მიერ ჩაბარებული ნედლი ბამბის რაოდენობა და მათი სოციალურ-ეკონომიური მდგომარეობა.

2. წინადადება მიეცეს ა/კსტსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს, უკეთეს საკონტრაქტაციო ხელშეკრულებები მასსიურად იქნება დარღვეული სოფლის მებამბეთა მიერ, პასუხისმგებლობაში მისცენ, მთესველთა გარდა, აგრეთვე იმ ორგანიზაციების ხელმძღვანელები, რომელნიც უშუალოდ აწარმოებენ საბამბე კამპანიას.

3. წინადადება მიეცეს სამებამბეო კოოპერაციას:

1) დეკადის ვადაზე შეადგინოს იმ მთესველთა სია, რომელთაც საკონტრაქტაციო ვალდებულებანი არ შეასრულეს ხელშეკრულებაში გათვალისწინებული წესით დადასტურებულ სტიქიურ უბედურებათა გამო; მთესველნი დანაწილებულ უნდა იქნენ სამ კატეგორიად: ა) ის მთესველნი, რომელთა ნათესებიც დაზარალდა არა უმეტეს, ვიდრე 25%-ით; ბ) 25%-დან 50%-დე; გ) 50%-ზე მეტად.

2) ბამბის წინამდებარე მოკრეფის კამპანიაში შეფარდებულ იქნეს იმ მთესველთათვის, რომელთა ნათესებიც სტიქიური უბედურებისაგან დაზარალდა, მობარაგების შემდეგი ნორმები:

ა) ის მთესველნი, რომელთა ნათესებიც სტიქიური უბედურებისაგან დაზარალდა არა უმეტეს, ვიდრე 25%-ით, ხოლო რომელთაც გამოიჩინეს შესაძლებლობა ჩააბარონ არა ნაკლებ დაკონტრაქტებული ნედლი ბამბის რაოდენობის 70%-სა, მოიამარაგებიან პურით და სამრეწველო საქონლით მოსავლიანობის ხელშეკრულებაში გათვალისწინებული რაოდენობით;

ბ) ის მთესველნი, რომელთა ნათესებიც სტიქიური უბედურებისაგან დაზარალდა 25%-დან 50%-დე, ხოლო რომელთაც გამოიჩინეს შესაძლებლობა ჩააბარონ არა ნაკლებ დაკონტრაქტებული ნედლი ბამბის რაოდენობის 50%-სა, მოიამარაგებიან პურით და სამრეწველო საქონლით ფაქტიურად ჩაბარებული ნედლი ბამბის რაოდენობის შესაბამისად; ხოლო, ამასთანავე, პურისა და სამრეწველო საქონლის რაოდენობა არ უნდა იყოს მოსავლიანობის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული საერთო რაოდენობის 70%-ზე ნაკლები;

გ) ის მთესველნი, რომელთა ნათესებიც სტიქიური უბედურებისაგან დაზარალდა 50%-ზე მეტი რაოდენობით, ბამბის შესყიდვის კამპანიის ბოლოს, მოიამარაგებიან პურით და სამრეწველო საქონლით მოსავლიანობის ხელშეკრულებაში გათვალისწინებული საერთო რაოდენობის 50%-ით.

4. ის მთესველნი, რომელთა ნათესებიც სტიქიური უბედურებისაგან დაზარალდა, სრულიად განთავისუფლდებიან ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირგაუტეხელობის ჯარიმისაგან.

5. იმ მთესველების ფულადი დავალიანება, რომელთა ნათესებიც დაზარალდა სტიქიური უბედურებისაგან 30%-ზე მეტი რაოდენობით, გადაიტანება შემდეგი წლისთვის—კანონიერი პროცენტების დარიცხვით.

6. საკონტრაქტაციო ვალდებულებათა მუყაითად შესრულებისა, მიღებული ავანსების დაფარვისა და დაკონტრაქტებული ნედლი ბამბის სრული რაოდენობით ან გადამეტებით ჩაბარების სტიმულირებისათვის—წინადადება მიეცეს სამეზობლო კომპერაციას დაპრემიროს წინამდებარე საბაზე კამპანიის პერიოდში მთესველნი შემდეგი წესით:

ის კოლექტიური მეურნეობა და ბამბის მთესველი, რომელიც საცხებით შეასრულებს თავის ვალდებულებას მიღებული ავანსების მიმდინარე წელს დაფარვისას და რომელიც გადამეტებით შეასრულებს საკონტრაქტაციო ვალდებულებას დათესვისა და ნედლი ბამბის ჩაბარებისას,—ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ რაოდენობაზე ზედმეტად ჩაბარებული თვითი ფული ნედლეულისათვის დაპრემირდება 4 კილოგრამი პურისა (მარცვლეულად) ან ერთი მეტრი

ბამბეული მანუფაქტურის მიცემით—კოლექტიური მეურნეობის გამგეობისა თუ ინდივიდუალური მთესველის სურვილისამებრ.

7. ზუსაითი კოლექტიური მეურნეობებისა და ბამბის მთესველების დაპრემირება მოხდება შესყიდვის კამპანიის დამთავრებისას, როდესაც გამოირკვევა მიღებული ავანსების დაფარვისა და ნედლი ბამბის ჩაბარების საკონტრაქტაციო ვალდებულებათა შესრულების შედეგები.

შენიშვნა. კულაკური მეურნეობები სრულიადაც არ დაპრემირდება.

8. დაპრემირებას აწარმოებენ მთავარი სამებამბეო კომიტეტის ა/კ. განყოფილება და სამებამბეო კოოპერაცია იმ ფონდიდან, რაც შეიქმნება ბოროტი განზრახვით მოქმედ მთესველთათვის მიუცემელი პურისა და სამრეწველო საქონლისაგან. უკეთეს ასეთი ფონდი არ შეიქმნა ან იგი საკმარისი არ არის, ა/კფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატი და ა/კფსრ სამომხმარებლო კოოპ. ამხანაგობათა კავშირი უზრუნველყოფენ დაპრემირებას საქონლის სათანადო კონტინგენტით.

9. მიენდოს ა/კ. ვაჭრობის სახალხო კომისარიატსა და ა/კფსრ შედგენილობაში შემაველი რესპუბლიკების ვაჭრობის სახალხო კომისარიატებს თვალყური ადევნონ სამებამბეო კოოპერაციის მიერ პრემიალური ფონდის სისწორით ხარჯვას.

ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
 თავმჯდომარის მოადგილე **ბ. ჯუღელი.**

ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
 საქმეთა მმართველის თან. დრ. აღმას. **ა. ბანოვიჩი.**

1930 წ. სექტემბრის 13.

ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 252 №-ში 1930 წ. სექტემბრის 18-ს.

შედეგების განხილვა.

ა/კფსრ კან. კრ. 1930 წ.
 მე-15 №-ი, მუხლი 165.

1) 27 მუხლიდან სიტყვების „ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და“-ს შემდეგ ამოიშალოს სიტყვები „ა/კფსრ შედგენილობაში შემაველი“.

2) 34 მუხლის „ვ“ პუნქტში სიტყვა „ნაკეთობათა“ შეიცვალოს სიტყვით „გამოცემათა“.